

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra geografie

Roman Šilhavský

**KONCEPCE ATLASU OBYVATELSTVA MĚSTA
NA PŘÍKLADU ČESKÝCH BUDĚJOVIC**

Bakalářská práce

České Budějovice 2012

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Martin Blažek

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě - v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby touto elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 28.04.2012

.....
Podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji vedoucímu své bakalářské práce Mgr. Martinu Blažkovi za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji celé své rodině za pochopení a podporu při studiu.

ANOTACE

ŠILHAVECKÝ, R. (2012): Koncepce atlasu obyvatelstva města na příkladu Českých Budějovic. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 71 stran.

Cílem této bakalářské práce je navrhnout koncepci atlasu obyvatelstva města České Budějovice a zjistit, do jaké míry je možné vytvořit celistvé atlasové dílo. S tím souvisí vyhledávání dostupných relevantních a podrobných dat pro území daného města a pokus o jejich využití k tvorbě vzorového atlasového díla, které by řešilo rozmístění obyvatelstva na území města z hlediska jeho struktury a dalších demografických ukazatelů. Takové atlasové dílo by mělo být jakousi archivací informací o území a mělo by zachycovat rozmístění vybraných jevů v prostoru.

Klíčová slova: Koncepce, návrh, atlas, obyvatelstvo, město, České Budějovice

ANNOTATION

ŠILHAVECKÝ, R. (2012): Concept of City Citizen Atlas on the Example of České Budějovice. Bachelor's Thesis. University of South Bohemia, Pedagogical Faculty, Department of Geography, 71 pages.

The objective of this bachelor's thesis is to propose a concept of a citizen atlas of the city of České Budějovice and determine, to what extent it is possible to create a comprehensive atlas. It involves a search for available relevant and similar data relating to the territory of the given city and an attempt at using it to create a specimen atlas, which would divide the population on the city territory by its structure and other demographic indicators. Such atlas would represent a kind of storage of information about the territory and show deployment of selected phenomena across space.

Key words: Concept, proposal, atlas, population, city, České Budějovice

OBSAH

1. ÚVOD.....	8
1.1. Cíle práce.....	9
2. CHARAKTERISTIKA MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE.....	11
2.1. Obyvatelstvo.....	11
3. HLAVNÍ LITERATURA POSKYTUJÍCÍ POTŘEBNÉ TEORETICKÉ ZNALOSTI..	14
4. METODIKA ZPRACOVÁNÍ.....	15
4.1. Tvorba tematického atlasu.....	15
4.1.1. Koncepce atlasu.....	15
4.1.2. Zpracování tematických map.....	16
4.1.3. Zásady zpracování tematických map.....	17
4.2. Práce s daty.....	19
4.3. Kartografické metody.....	19
4.3.1. Metoda kartogramu.....	19
4.3.2. Metoda kartodiagramu.....	20
4.4. Zpracování pomocí GIS.....	20
4.5. Hodnocení atlasových děl.....	21
4.6. Vybrané ukazatele pro návrh atlasu.....	22
5. ZÁKLADNÍ OTÁZKY TVORBY ATLASOVÉHO DÍLA.....	24
5.1. Atlasové dílo.....	24
5.2. Vymezení území.....	24
5.3. Zkoumaná problematika.....	25
5.4. Vstupní data.....	25
5.5. Výstupní data.....	26
5.5.1. Textové vyjadřování informací.....	26
5.5.2. Grafické vyjadřování informací.....	26
6. ANALÝZA VYDANÝCH ATLASOVÝCH DĚL ZABÝVAJÍCÍCH SE ÚZEMÍM MĚSTA A OBYVATELSTVEM.....	27
6.1. Atlas obyvatelstva Slovenska.....	27
6.2. Tematický atlas města Žďár nad Sázavou.....	29
6.3. Atlas obyvatelstva ČSSR.....	30
6.3.1. Atlas obyvatelstva ČSSR (1962).....	31

6.3.2. Atlas obyvatelstva ČSSR (1987).....	32
6.4. Atlas Československé socialistické republiky.....	33
6.5. Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR.....	34
6.6. Hranicko – atlas rozvoje mikroregionu	35
6.7. Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska V. Židovské obyvatelstvo v Čechách v letech 1792-1794	36
6.8. Územně technické podklady na úseku obyvatelstva a osídlení za správní obvody obcí s rozšířenou působností – ATLAS.....	36
6.9. Současný vývoj vnitřních částí Brna a Ostravy.....	37
7. ZDROJE ÚDAJŮ A DAT PRO TVORBU TEMATICKÉHO ATLASU OBYVATELSTVA MĚSTA.....	39
7.1. Shromažďované údaje a data.....	39
7.2. Analýza dostupnosti údajů a dat.....	39
7.3. Přehled dat získatelných pro dané území	41
8. NÁVRH STRUKTURY ATLASU OBYVATELSTVA MĚSTA.....	43
8.1. Obsahová náplň atlasu	43
8.2. Schémata atlasových listů.....	44
8.3. Atlasové listy	47
9. KOMENTÁŘ K NAVRŽENÝM ATLASOVÝM LISTŮM	48
10. ZÁVĚR.....	50
11. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	52
11.1. Tištěná literatura	52
11.2. Elektronické zdroje.....	53
SEZNAM PŘÍLOH	55
PŘÍLOHY	56

1. ÚVOD

Předkládaná bakalářská práce se věnuje koncepci tematického Atlasu obyvatelstva města České Budějovice. Práce je koncipována jako návrh atlasového díla, které by mělo postihnout nejdůležitější témata týkající se obyvatelstva města v průběhu posledních let. Mým cílem je poskytnout ucelený přehled informací z oblasti demografie, geografie obyvatelstva a socioekonomických charakteristik s vysokou vypovídací hodnotou. Takto koncipované dílo by mělo poskytovat informace jak pro běžného uživatele z řad široké veřejnosti, jako jsou například žáci základních škol, studenti středních a vysokých škol, pedagogové i odborná veřejnost. Využití může nalézt i na pracovištích veřejné správy, kde může být snadno dostupným zdrojem potřebných informací.

Téma této práce jsem si zvolil hned z několika důvodů. Hlavním impulsem pro jeho výběr byla možnost částečného zpracování za použití geografických informačních systémů (GIS), které jsou mým koníčkem. Za dobu mého studia geografie jsem postupně prohluboval své znalosti týkající se zpracování mapových výstupů v GIS. Další vědomosti a zkušenosti s GIS jsem získal během praxe v rámci svého studia na Odboru územního rozvoje Městského úřadu Tábor. Zde jsem vytvářel mapové podklady pro změny územních plánů, vymezoval plochy ÚSES apod. Tyto podklady byly dále bez větších výhrad využity v oficiálních dokumentech města Tábor, a proto jsem se rozhodl vědomosti z oblasti GIS využít i pro svou závěrečnou práci. Stejně tak bych chtěl prakticky využít znalosti získané při studiu sociální geografie, které jsem se po dobu mého studia vždy rád věnoval.

Dalším faktorem, který mě významně ovlivnil, je má provázanost s jihočeským regionem, ve kterém žiji po celý život. Ve městě České Budějovice bydlím od začátku mého vysokoškolského studia. Díky těmto skutečnostem jsem měl možnost se s městem blíže seznámit, poznat jeho specifika a v hrubých rysech pochopit také působení a význam jednotlivých faktorů, které ovlivňují rozložení a strukturu obyvatelstva ve městě.

Neméně důležitým důvodem pro výběr tématu mé práce je skutečnost, že tematickým atlasům zaměřeným na obyvatelstvo podle mého názoru zatím nebyla věnována dostatečná pozornost a autorů, kteří se danou problematikou zabývali, není mnoho. Myslím si tedy, že do budoucna by bylo vhodné zaměřit se více na tuto oblast a poskytovat tak přehledné, pochopitelné a snadno dostupné informace o jednotlivých obcích v České republice. Takto vytvořená atlasová díla by dle mého názoru našla široké využití při výuce i v praxi.

Jednotlivé cíle této práce jsou vytýčeny v podkapitole úvodu. Následující kapitola bude věnována charakteristice města České Budějovice. V další části práce budou předloženy informace o nejčastěji využívaných publikacích, které byly důležitým zdrojem teoretických znalostí při tvorbě této práce. Následovat bude kapitola, kde bude popsána metodika zpracování. Zde budou řešeny jednotlivé přístupy, metody a prostředky vhodné pro zpracování tematického atlasu. Zařazena bude i kapitola věnující se základním otázkám tvorby tematického atlasu a kapitola zabývající se analýzou dostupných, již vydaných atlasových děl, která jsou tematicky zaměřena na obyvatelstvo a území města. V další kapitole se potom budu věnovat potřebným údajům a datům, jejich poskytovatelům a v neposlední řadě také analýze dostupnosti těchto údajů a dat. V kapitole č. 8 již přistoupím přímo k samotnému návrhu struktury atlasu obyvatelstva, kde se zaměřím na obsah atlasu, návrh schémat mapových listů a v neposlední řadě na samotnou tvorbu jednotlivých mapových listů atlasu. Poslední kapitola bude věnována analytickým komentářům k vytvořeným ukázkovým atlasovým listům. Shrnutím poznatků a zhodnocením mé práce se budu zabývat v kapitole Závěr.

1.1. Cíle práce

Hlavním cílem této práce je navrhnout koncepci atlasu obyvatelstva města České Budějovice na základě dostupných dat a analyzovaných kartografických pramenů. Koncepce atlasu bude řešena jak po stránce obsahu, tak i po stránce grafických výstupů.

Dalším cílem práce je vypracování jednotlivých ukázkových atlasových listů pomocí zpracovaných návrhových schémat a jejich doplnění o analytický text. Ke zpracování atlasových listů je potřebné analyzovat již vydaná atlasová a kartografická díla s tematickým obsahem obyvatelstva nebo zabývající se územím města. Na základě této analýzy bude stanoveno, jaké mapové výstupy je vhodné použít. Proto do dílčích cílů práce zařazuji také analýzu výše zmíněných děl a atlasových pramenů věnujících se této problematice.

Neméně důležitým cílem je analýza dostupnosti dat relevantních pro tvorbu tohoto tematického atlasu a vytvoření jejich přehledu.

Výsledný atlas by měl mít dostatečnou vypovídací hodnotu o rozložení obyvatelstva ve městě podle vybraných ukazatelů. Poskytnuté informace by pak jistě uspokojily i širokou veřejnost.

2. CHARAKTERISTIKA MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE

V následujícím textu se pokusím stručně charakterizovat základní specifika Českých Budějovic, a to především za použití dat získaných z Českého statistického úřadu a webových stránek Regionálního informačního servisu. Tato část je zaměřena na popis města z hlediska jeho členění, vzniku, struktury obyvatelstva, vymezení jeho polohy a několika dalších charakteristik.

Město České Budějovice (ČB) je krajským městem Jihočeského kraje. Jedná se o statutární město, které bylo administrativně rozčleněno na sedm částí. Město tedy tvoří části České Budějovice 1 – 7. Na jejich území se rozkládá celkem 66 urbanistických obvodů, které jsou současně základními sídelními jednotkami. Katastrální území Českých Budějovic má celkovou výměru 5560 ha a je reprezentováno jedenácti katastrálními územími. V současné době je počet obyvatel Českých Budějovic těsně pod hranicí 95 000 obyvatel. České Budějovice jsou tudíž největším městem Jihočeského kraje. Město je ekonomickým, správním i kulturním centrem kraje. Svá sídla zde mají významné instituce státní správy, významné podniky a také kulturní a sportovní zařízení.¹

Zakladatelem města byl český král Přemysl Otakar II, který založil město v roce 1265. Město mělo vždy výhodnou polohu na obchodních cestách, což byl jeden z hlavních důvodů jeho poměrně rychlého vzestupu.²

ČB leží na 48° 57' severní šířky a 14° 28' východní délky, na styku Českobudějovické a Třeboňské pánve a na soutoku řek Vltavy a Malše. Průměrná nadmořská výška je na hodnotě 381 m n. m.

2.1. Obyvatelstvo

Podle nejaktuálnějších dostupných dat z portálu Českého statistického úřadu z 1.1.2011 žije na území Českých Budějovic celkem 94 754 obyvatel. V rámci Jihočeského kraje, kde žilo k 31.12.2010 celkem 638 706 ob., představuje toto číslo podíl 14,84 % z celkového počtu obyvatel. Celkově se jedná o 45 556 mužů, kteří tvoří 48,08 %

¹ Portál města České Budějovice [online].

WWW: <http://www.c-budejovice.cz/cz/mesto/o-meste/stranky/o-meste.aspx> [3.4.2012]

² Portál města České Budějovice, *Informační listy* [online]. WWW: http://www.c-budejovice.cz/SiteCollectionDocuments/Infolisty_CZE-0024.pdf [3.4.2012]

obyvatelstva a 49 198 žen, které tedy převažují nad muži přibližně o 4 %. Dle údajů z 31.12.2010 žilo na území České republiky 10 532 770 obyvatel, z čehož muži tvořili 5 168 799 obyvatel, tj. 49,07 % a ženy 5 363 971 obyvatel. Oproti celorepublikové situaci je tedy v Českých Budějovicích o necelé 1 % nižší zastoupení mužů. Průměrný věk obyvatelstva ČB dosahuje 41,6 let, což je mírně vyšší hodnota v porovnání s Jihočeským krajem, kde dosahoval průměrný věk obyvatelstva k 31.12.2010 hodnoty 40,9 let. Současně je také vyšší než v celé České republice, kde měl v tomtéž okamžiku hodnotu 40,8 let. Stejněho věkového průměru jako České Budějovice dosahuje například Praha. Průměrný věk mužů ve městě je 40,1 let a průměrný věk žen je 43,1 let. Průměrný věk mužů v ČR je 39,3 let, průměrný věk žen v ČR je 40,3 let. Tento fakt je samozřejmě podpořen obecně známou skutečností, že ženy se dožívají vyššího věku než muži. Pokud se jedná o věkové složení obyvatelstva Českých Budějovic, podle informací zjištěných k 31.12.2010 tvořilo nejsilnější skupinu obyvatelstvo ve věku 15 – 64 let s počtem 66 302 obyvatel, což odpovídá hodnotě 69,97 % obyvatel. Druhou nejpočetnější skupinou je obyvatelstvo ve věku 65 a více let s počtem 15 726 obyvatel, tvořící 16,59 % obyvatel. Třetí nejpočetnější skupinou jsou nejmladší obyvatelé ve věku 0 – 14 let s celkovým počtem 12 726 obyvatel, kteří tvoří 13,44 % z obyvatelstva. Tento stav dobře kopíruje věkovou strukturu České republiky, kde tvořila věková složka 0 – 14 let celkem 1 518 142 obyvatel (14,41 %), věková složka 15 – 64 let 7 378 802 obyvatel (70,06 %) a věková složka 65 a více let celkem 1 635 826 obyvatel (15,53 %). České Budějovice se tedy od celorepublikových hodnot liší přibližně o 1 % větším zastoupením věkové složky 65 a více let na úkor složky 0 – 14 let. Dle dostupných demografických údajů se v roce 2010 živě narodilo 1136 obyvatel, což tvoří 1,20 % obyvatel Českých Budějovic a zemřelo 924 obyvatel, kteří tvořili 0,98 %. V České republice se v tomtéž roce živě narodilo 117 153 obyvatel, to je 1,11 % z celku a zemřelo celkem 106 844 obyvatel, což odpovídá 1,01 % z celkového počtu. Z těchto údajů vyplývá, že v Českých Budějovicích se narodilo vzhledem k počtu obyvatelstva více lidí a zemřelo méně lidí než v celé České republice. Tyto hodnoty znamenají pro město přirozený přírůstek obyvatelstva 212 obyvatel. Počet přistěhovalých dosáhl hodnoty 1 936 obyvatel, tedy 2,04 %, ovšem tento počet byl převyšován počtem vystěhovalých obyvatel. Hodnota počtu vystěhovalých dosáhla úrovně 2 259 obyvatel, to je 2,38 %, a došlo tedy k zápornému migračnímu saldu -323 obyvatel, neboli -0,34 %. V České republice naopak stěhováním přibývalo 15 648 obyvatel, což znamená přírůstek o 0,14 %. Celkově tedy v roce 2010 došlo ve městě k úbytku obyvatelstva o 111 obyvatel, to znamená o -0,1 %. Tato hodnota je ovšem z hlediska

celého města zanedbatelná. Naopak v rámci České republiky v roce 2010 přibylo celkem 25957 obyvatel, což vyjadřuje přírůstek o 0,24 %. V roce 2010 bylo v ČB zaznamenáno 478 sňatků a 304 rozvodů a v České republice 46 746 sňatků a 30 783 rozvodů. To znamená, že v Českých Budějovicích je mírně nižší počet rozvodů vzhledem k počtu uskutečněných sňatků.

Pro uvedenou charakteristiku Českých Budějovic a obyvatelstva byly využity především dokumenty Českého statistického úřadu. Z těchto údajů bylo pro lepší srovnání vypočítáno procentuální zastoupení ukazatelů. Konkrétně byla využita data ze Statistického lexikonu obcí České republiky 2005, data ze Statistické ročenky 2011,³ Územně analytických podkladů ČSÚ.⁴ Dále byla využita data o počtu obyvatel v obcích Jihočeského kraje k 1.1.2011,⁵ data o věkovém složení obyvatelstva v roce 2010,⁶ data o věkovém složení obyvatelstva podle pohlaví a věkových skupin v roce 2010,⁷ souhrnná data za obec České Budějovice⁸ a data z Regionálního informačního servisu.⁹

³ Portál Českého statistického úřadu, *Statistická ročenka České republiky 2011* [online]. WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-0400> [3.4.2012]

⁴ Portál Českého statistického úřadu, *Územně analytické podklady ČSÚ* [online]. WWW: [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_za_vsechny_obce_cr_mimo_sldb/\\$File/uapobce.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_za_vsechny_obce_cr_mimo_sldb/$File/uapobce.xls) [3.4.2012]

⁵ Portál Českého statistického úřadu, *Počet obyvatel v obcích Jihočeského kraje k 1.1.2011* [online]. WWW: https://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_v_obcich_jihoceskeho_kraje [3.4.2012]

⁶ Portál Českého statistického úřadu, *Věkové složení obyvatelstva v roce 2010* [online]. WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4003-11> [3.4.2012]

⁷ Portál Českého statistického úřadu, *Složení obyvatelstva podle pohlaví a věkových skupin v roce 2010* [online]. WWW: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/34004EADBA/\\$File/0001110403.xls](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/34004EADBA/$File/0001110403.xls) [3.4.2012]

⁸ Portál Českého statistického úřadu, *Demografické údaje za vybraná města Jihočeského kraje* [online]. WWW: [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/\\$File/c_budejovice.XLS](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/$File/c_budejovice.XLS) [3.4.2012]

⁹ Portál Regionálního informačního servisu, *obec České Budějovice* [online]. WWW: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544256> [3.4.2012]

3. HLAVNÍ LITERATURA POSKYTUJÍCÍ POTŘEBNÉ TEORETICKÉ ZNALOSTI

Pro zpracování návrhu atlasu bylo nutné prostudovat dostupnou odbornou literaturu vztahující se k tématu řešené problematiky. Jedná se o literaturu poskytující důležité informace z oblasti kartografie, tematické kartografie, sociální geografie a demografie. Pravděpodobně nejvíce poznatků o tvorbě tematických map a atlasů jsem získal z již zpracované a vydané atlasové tvorby. Jedná se o atlasová díla vydaná na území České a Slovenské republiky. Vydanou atlasovou tvorbou se hlouběji zabývám v samostatné kapitole dále.

Mezi hlavní literaturu, která mi poskytovala potřebné informace pro práci, musím uvést především publikaci V. Voženílka (2001). Poznatky z této publikace byly hojně využívány v průběhu několika dílčích částí mé práce. Poskytuje totiž potřebné informace pro tvorbu i hodnocení tematických map. Podává například vysvětlení problematiky užití barev, kartogramů, kartodiagramu a tvorby legendy v tematických mapách. Proto jsem nabyté poznatky z této publikace využíval například při zpracování metodické části. Velkým pomocníkem byla tato publikace také při samotné tvorbě tematických map, především při řešení problematiky kompozice map, tvorbě jejich obsahu, použití kartografických vyjadřovacích prostředků, sestavení legendy a nastavení jejích intervalů. Dílo mi také bylo jakousi normou při hodnocení tematických map vydaných atlasů.

Velmi přehledná je také publikace autorů Kunc, J., Toušek, V., Vystoupil, J. a kolektiv (2008) která se zabývá sociální geografii a podává například zajímavé informace z oblasti geografie obyvatelstva včetně demografických a dalších ukazatelů.

Publikace Klufové, R. (2008), přináší cenné teoretické poznatky z demografie a zabývá se rovněž jednotlivými ukazateli, jimiž může být obyvatelstvo charakterizováno. Přímo pro práci s programem ArcGIS 9.1 poskytují užitečné informace pracovní manuály ArcGIS 9 - Using ArcGIS Desktop a ArcGIS 9 – Getting Started With ArcGIS, vydané společností ESRI, jež je i tvůrcem programu ArcGIS 9.1. Publikace slouží jako návod pro vytváření mapových výstupů v programu ArcGIS 9 a jsou pro mou práci tudíž také velice hodnotným zdrojem informací.

4. METODIKA ZPRACOVÁNÍ

Vytvoření tematického atlasu a tematických map obecně vyžaduje spolupráci mnoha odborných pracovníků, kteří dodržují stanovené metody a zásady jak při samotné tvorbě tematických map, tak při návrhu obsahu a znakových soustav.

(Voženílek, 2001: s. 7)

Při tvorbě tematického atlasového díla dochází k využívání řady metod pro získávání potřebných informací, jejich analýzu, zpracování a jejich následné vyjádření pomocí kartografických vyjadřovacích prostředků. V této kapitole se věnuji právě metodám potřebným pro popsané dílčí kroky zpracování.

4.1. Tvorba tematického atlasu

Při tvorbě atlasu je nutné dbát na přísné dodržení geografických a kartografických pravidel. Důležité je například udržovat jednotnou koncepci atlasových listů, která spočívá například v jednotnosti provedení schémat mapových listů, mapových měřítek, vyjadřovacích znaků, popisků, výběru barev apod. Jedním z dalších důležitých pravidel je správné uspořádání tematických oddílů, atlasových listů a textů tak, aby byly uspořádány systematicky a logicky dle zkoumaných témat.

4.1.1. Koncepce atlasu

Než jsem mohl přistoupit k návrhu struktury a obsahu atlasu, bylo nutné prostudovat velké množství odborných publikací. Jednalo se o literaturu poskytující poznatky především z kartografie, tvorby atlasů, tvorby tematických map a literaturu zabývající se geografii obyvatelstva, demografií a socioekonomickými charakteristikami. Také bylo nutné prostudovat již vydané tematické atlasy, které jsou tematicky zaměřeny na obyvatelstvo, popřípadě přímo na obyvatelstvo na území určitého města. Na základě takto nabytých poznatků jsem mohl přikročit k samotnému návrhu atlasu. Na počátku jsem shromáždil dostupná relevantní data, která poskytují informace o zkoumaném prostoru a

o jednotlivých zkoumaných tématech. Tato data jsem následně porovnával, analyzoval a vyhodnocoval. Poté již bylo možné přejít k samotnému návrhu atlasu.

Nejprve jsem navrhl jednotlivé oddíly atlasu podle zkoumaných témat. Poté jsem tyto oddíly systematicky uspořádal tak, aby na sebe zkoumaná témata logicky navazovala. V následující fázi již bylo možné začít zkoumané oddíly zpracovávat. Hlavní náplní práce zde byla tvorba atlasových listů. Při jejich tvorbě jsem bral zřetel na jednotnost provedení, aby výsledný dojem díla působil celistvě. Také jsem se řídil zásadami jednoduchosti, srozumitelnosti a objektivnosti. Příkladem toho je kupříkladu barevné odlišení jednotlivých oddílů atlasu, což výrazně usnadňuje orientaci v obsažených tématech.

Mnou navržený atlas je rozčleněn na pět tematických oddílů. Vychází z dat, pocházejících z posledních dvou dostupných censů, tedy ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 1991 a 2001. Potřebná data ze sčítání v roce 2011 bohužel ještě nebyla v době zpracování této práce dostupná, nicméně by se i tato data dala po jejich zveřejnění v navrženém atlasu bez obtíží využít. Mapový obsah je vyhotoven v podobě atlasových listů formátu A4 a atlasových dvojlistů formátu A3 v Křovákově kartografickém zobrazení a souřadnicovém systému S-JTSK. Tato volba vychází z použití datové vrstvy z databáze ArcČR 500, která byla použita pro georeferencování zdigitalizované mapy urbanistických obvodů a která rovněž používá Křovákovo zobrazení a souřadnicový systém S-JTSK. Tato volba vychází i z názoru, že „tvůrci tematických map nejčastěji používají to zobrazení, ve kterém je sestrojena podkladová mapa“ (Voženílek 1998, cit v Pejcharová 2009, s. 32).

4.1.2. Zpracování tematických map

Tematické mapy jsem zpracovával prostřednictvím GIS. Před samotným zpracováváním map je třeba si promyslet koncepci těchto map. Tedy jasně vymezit jejich účel a tematické zaměření, promyslet obsahovou náplň, kompozici, konstrukční základy, kartografické vyjadřovací prostředky, zvolit vhodná měřítka, intervaly v legendách apod.

Na počátku mé práce stojí vhodná mapa v digitální podobě, do které se postupně doplňuje v prostředí GIS vybraný a generalizovaný obsah formou přiměřeně zvolených kartografických vyjadřovacích prostředků. Mapa městských částí byla získána již ve formě datové vrstvy. Pro získání mapy urbanistických obvodů bylo zapotřebí vytvořit jejich datovou vrstvu pomocí digitalizace v programu ArcGIS 9.1, a to z několika podkladových map. Poté bylo možné začít zpracovávat jednotlivé tematické mapy umístěné v atlasových

listech podle předem navržených schémat. Tyto mapy se mnohokrát upravují, aby bylo dosaženo co možná nejlepších výsledků provedení jak jejich odborné, tak technické i estetické stránky. To obnáší zvolení vhodného názvu map, kompozice, barev, popisků atd. Důležité je také vhodné nastavení počtu a šířky intervalů v legendě dle platných pravidel.

4.1.3. Zásady zpracování tematických map

Podle Voženílka je při zpracování tematických map velmi důležité zachování jednoduchosti a přehlednosti mapy. Pokud je mapa příliš naplněna kartografickými znaky, vede to ke snížení její přehlednosti a zároveň použitelnosti. Je tedy nutné vybírat pouze prvky pro danou mapu nezbytné a zachovat tak přehlednost, což umožňuje rychlou a snadnou orientaci v mapě.

Neméně důležitým tématem je i srozumitelnost mapy. Autor by se měl při tvorbě map vyvarovat používání prvků, které snižují jejich srozumitelnost. První důležitou věcí je vybrat pro zhotovovanou mapu stručný a výstižný název tak, aby bylo uživateli jasné, o jaké problematice předkládaná mapa pojednává, a to bez ohledu na jeho předchozí znalost či neznalost zobrazované problematiky. Takový název musí vymezovat všechny potřebné údaje, tedy vymežit mapu po stránce věcné, prostorové a časové. Dalším důležitým prvkem je doplnění mapy o systematicky uspořádanou, přehlednou a jednoduchou legendu tak, aby si mohl uživatel co nejsnadněji spojit znak v mapě se znakem v legendě. Kartografické vyjadřovací prostředky by měly být jednoduché a zobrazované jevy a objekty by měly být dle možností generalizovány za účelem zpřehlednění mapy a zachování její dobré čitelnosti. Provedení znaků a barev mapy musí být vyhotoveno tak, aby nedocházelo k nejasnostem či jakýmkoli záměnám. Z mapy musí být dobře odvoditelné závěry výzkumu.

Velice důležitá je také vyváženost technické, odborné i estetické stránky mapy. Všechna tato hlediska by měla být zpracována dostatečně kvalitně. Dále je při zobrazování stejných jevů a objektů potřebné dbát na jednotné zobrazení. Je také nutné vyvarovat se vzniku prázdných, neboli hluchých míst na mapě. Při zaznamenávání objektů a jevů je žádoucí začít zobrazovat sledované objekty a jevy od míst s jejich největší intenzitou a tato místa umístit do středu mapy. V zájmu vytvoření co nejvyváženější mapy se nejdříve

v prvotních exemplářích map řeší tematický obsah. V dalších exemplářích je potom řešena kartografická úprava.

Volba vhodného měřítka je pro autora mapy také zásadní. Nejprve si musí položit otázku, pro jaké téma bude měřítko volit a zda chce vytvořit mapu více přehlednou, či mapu obsahující velké množství detailů. Mapa musí poskytovat jasné informace o zobrazovaném tématu a umožňovat dobrou orientaci v prostoru, a to jak při pohledu z větší vzdálenosti, tak při pohledu zblízka, kdy zkoumáme větší detaily. Na volbu měřítka poté navazuje zvolení vhodných prvků obsahu, vhodných vyjadřovacích prostředků, volba míry generalizace atd. U tematických map se v praxi často setkáváme s měřítky od 1:50 000 do 1:5 000. Mimo jiné je třeba zachovat prostorovou provázanost prvků a jevů na mapě se skutečnou lokalizací prvků a jevů v reálném světě.

Hlavní téma mapy musí být zvýrazněno dostupnými prostředky tak, aby vynikalo nad tématy méně významnými a bylo od nich názorně odlišeno. Toho se docílí jasným vštípením hlavního tématu do názvu mapy a jeho vyjádřením pomocí nejvýraznějších vyjadřovacích prostředků. Prvky, které jsou nepodstatné, se znázorňují méně výrazně nebo jsou generalizovány. Dále je účelné umístit hlavní vyjadřovací prostředky na vrchol legendy, aby byly pro uživatele okamžitě patrné.

Pro vytvoření tematické mapy určitého zaměření vybíráme přednostně ty prvky, které jsou pro dané téma stěžejní. Výběr prvků pro mapy mající odlišné zaměření se velmi liší. Například pro mapu zaměřenou na územní systém ekologické stability budou rozhodující zcela jiné prvky, než pro mapu zaměřenou na zkoumání demografických, či socioekonomických charakteristik.

Při tvorbě map se tvůrcům často stává, že mapa má správné provedení, vyjadřuje detailně danou problematiku, ale je pro uživatele mapy příliš nepřehledná díky nadměrnému naplnění obsahem. V takovém případě je potřeba přikročit ke generalizaci zobrazovaných informací. Generalizace znamená, stručně řečeno, vypuštění nepotřebných, či zanedbatelných prvků, jevů a detailů z mapy, aby tak bylo zamezeno zhoršování její přehlednosti a čitelnosti. Generalizace jde ruku v ruce se zvoleným měřítkem mapy. V mapách malého měřítka nezobrazujeme prostorové prvky tak detailně. Podléhají tedy větší generalizaci. Naproti tomu v mapách velkého měřítka je generalizace relativně menší, a proto je možno zobrazovat skutečnost detailněji. (Voženílek, 2001: s. 7-11)

4.2. Práce s daty

Práce s daty začíná jejich sběrem, posuzováním jejich relevantnosti, porovnáváním dat s jinými daty či s daty z jiných zdrojů a samotným zpracováním před použitím. Celý tento proces vyžaduje maximálně pečlivé provedení, neboť získání a kvalitní zpracování dat je základním stavebním kamenem pro úspěšnou tvorbu každé mapy či atlasu.

Při samotném sběru dat je zapotřebí vybírat pouze relevantní data z dostatečného množství kvalitních pramenů jako je příslušná literatura, věrohodné internetové zdroje, popřípadě i vlastní terénní výzkum zpracovatele. Do sběru dat se řadí i získávání vhodných mapových podkladů, ať již v tištěné, či elektronické podobě.

V rámci tvorby ukázkových atlasových listů pro tuto práci bylo nutné získaná relevantní data zpracovat do tabulek, které byly dále využity pro zpracování v programu ArcGIS 9.1 a na základě kterých byly vytvořeny kartogramy a kartodiagramy. To s sebou přinášelo dílčí kroky, jako jsou výpočty některých hodnot, jejich zaokrouhlování apod.

4.3. Kartografické metody

Pro zpracování atlasu byly ke znázorňování jevů využity především dvě základní zobrazovací metody, a sice metoda kartogramu a metoda kartodiagramu, které se nejvíce hodí pro znázorňování jevů spjatých s obyvatelstvem. Tyto metody dostatečně názorně sdělují poměry ve sledovaném území a jsou snadno pochopitelné i pro běžného uživatele.

4.3.1. Metoda kartogramu

Tato metoda byla v práci využívána nejčastěji. Používá se pro území rozdělená například administrativními hranicemi na více dílčích jednotek. Její pomocí jsou zobrazována relativní data pro každou dílčí územní jednotku. Například při zobrazení hustoty zalidnění jsou zobrazována data o počtu obyvatel, která jsou vztažena na jednotku plochy. Územní jednotky o různých intenzitách vyjadřovaného jevu jsou od sebe odlišeny v ideálním případě barevnou škálou. Nejsvětlejší odstín barvy představuje nejčastěji nejmenší intenzitu zobrazovaného jevu. Nejtmavším odstínem barvy naopak vyjadřujeme hodnotu nejvyšší.

4.3.2. Metoda kartodiagramu

Kartodiagramy jsou v práci využívány pro vyjadřování absolutních hodnot, konkrétně pro vyjádření počtu obyvatel ve sledovaných územních jednotkách. Rozdílné hodnoty, kterých sledovaný jev v území nabývá, jsou znázorněny formou značky, jejíž velikost se mění v závislosti na měnící se velikosti sledovaného jevu.

4.4. Zpracování pomocí GIS

Užití geografických informačních systémů zjednodušuje a urychluje klasickou práci při vytváření map a v posledních letech se stále více prosazuje na poli jejich tvorby. Pro zpracování ukázkových listů atlasu jsem využil program ArcGIS 9.1 od společnosti ESRI. ArcGIS 9.1 je počítačový program, který je schopen pracovat s geografickými objekty a jevy.

Samotné zpracování map a atlasových listů v bakalářské práci obnášelo získání datových vrstev s mapami urbanistických obvodů a městských částí Českých Budějovic. Datovou vrstvu s mapou městských částí se mi získat podařilo. Ovšem datovou vrstvu urbanistických obvodů bylo zapotřebí vytvořit pomocí digitalizace ze získaných podkladových map ve formě digitálních obrázků, získaných přes funkci Print Screen ve Windows. Prvním krokem bylo zasadit získané mapy urbanistických obvodů do souřadnicového systému. To bylo provedeno pomocí nástroje georeferencování na podkladu polygonové datové vrstvy z databáze ArcČR 500. Po tomto kroku již bylo možné obrázkovou mapu digitalizovat a zanašet hranice jednotlivých urbanistických obvodů do nově vytvořené polygonové vrstvy, vytvořené v programu ArcCatalog.

Po zanesení všech urbanistických obvodů do vrstvy byla naplněna její atributová tabulka potřebnými daty. Nejprve byly vytvořeny v programu Microsoft Excel pracovní tabulky s potřebnými daty, které byly následně převedeny z formátu .xls do formátu .dbf, neboli na databázové soubory v programu Microsoft Access, se kterými umí ArcGIS pracovat. Stejně tak bylo postupováno i v případě tabulek dat městských částí. Tyto databázové soubory byly poté v prostředí ArcGIS připojeny k atributovým tabulkám příslušných vrstev. Dále byly zpracovávány jednotlivé atlasové listy a jejich mapy s využitím příslušných ArcGIS nástrojů.

4.5. Hodnocení atlasových děl

Při hodnocení atlasových děl je potřeba postupovat podle uznávaných pravidel. Samotný proces hodnocení se skládá především z hodnocení jednotlivých atlasových listů, tedy zejména konkrétních tematických map. V atlasech jsou posuzovány mapy zabývající se obyvatelstvem nebo mapy, které se k obyvatelstvu blíže váží. Dále byly hodnoceny tematické oddíly atlasu, jejich logická návaznost, vzájemné odlišení a také jednotnost koncepce.

Hodnocení map je třeba provádět s přihlédnutím k tematickému obsahu a také k účelu map. Hlavním cílem hodnocení je zjištění vhodnosti map pro daný účel, a také vyhodnocení jejich kvality a vlastností. Tato kritéria se mohou velice lišit s proměnlivostí účelu map. Mapa, která je nadprůměrně kvalitní pro jeden obor, může být naprosto nedostačujícím materiálem pro obor odlišný. Jsou kladeny různé nároky na míru podrobnosti, přehlednosti apod. Samotné znalosti v oblasti hodnocení map jsou také velice užitečné v celém procesu jejich tvorby. Při komplexním hodnocení map se zpravidla sledují konstrukční základy, úplnost a aktuálnost obsahu, názornost kartografické interpretace, polohová přesnost zobrazovacích prvků apod. (Voženílek, 2001: s. 153)

Mým hodnocením vyjadřuji svůj subjektivní dojem z veškerých map, týkajících se obyvatelstva, obsažených v daných atlasových dílech a také dojem z výše uvedených oblastí hodnocení. Pro realizaci hodnocení map jsem čerpal z Voženílkovy hodnotící metodiky a využíval jsem z ní následující kategorie hodnocení:

1) Obsah map, kde je hodnocena struktura a počet zobrazovaných jevů, objem podávaných informací, vhodnost zastoupení jednotlivých prvků obsahu.

2) Kompozice map, kde je hodnoceno celkové sestavení, grafické provedení a umístění základních i nadstavbových kompozičních prvků. Dále je hodnoceno omezení mapového pole a doplňkových prvků mapy, jako jsou například citace a vysvětlivky.

3) Matematické prvky, kterými se rozumí hodnocení konstrukčních základů map. V této kategorii se hodnotí měřítko, volba a vlastnosti zobrazení, souřadnicové sítě apod.

4) Kvalita technického provedení kartografické interpretace, kde je hodnoceno technické provedení všech kartografických vyjadřovacích prostředků (metod i znaků) jednotlivě, ale i v rámci znakového klíče. Je žádoucí vzájemná rozlišitelnost znaků, jejich názornost a logické vazby v jejich systému, včetně vjemu jejich důležitosti. Také se zde

hodnotí grafické zatížení a únosnost map, barevné řešení, popřípadě polygrafické provedení, ve kterém je sledována např. kvalita papíru, ostrost kresby apod.

5) Čitelnost map. V rámci této kategorie se hodnotí snadnost čtení mapových informací pomocí kartografické symboliky. Ta je podmíněna například výběrem kartografických vyjadřovacích prostředků a jejich barevným, tvarovým a velikostním provedením. Také je hodnocena čitelnost popisu včetně jeho umístění, vyjádření hierarchizace a strukturovanosti znázorněných jevů, hodnocení dominantnosti nejdůležitějších prvků obsahu mapy.

6) Estetika map. Zde je hodnocen zejména barevný soulad kompozičních prvků a také vyjadřovacích prostředků. Dále se například hodnotí kvalita provedení popisu a technické provedení celé mapy. Na estetiku mapy má také vliv kompozice mapy, použití nadstavbových kompozičních prvků. (Voženílek, 2001: s. 153-155)

Pro vzájemné srovnání a vyjádření kvality zkoumaných map jednotlivých atlasových děl byl navrhnout níže uvedený hodnotící systém, který je všeobecně známý z českého školství.

Každé z výše uvedených kategorií hodnocení byla udělena známka 1 až 5 podle kvality jejího provedení. Znamka 1 vyjadřuje výbornou úroveň, známka 2 velmi dobrou úroveň, známka 3 dobrou úroveň, známka 4 dostatečnou úroveň a známka 5 nedostatečnou úroveň. Ze známek, které získal atlas v jednotlivých hodnocených kategoriích, byla vytvořena aritmetickým průměrem výsledná známka atlasu, která je v případě potřeby vyjádřena desetinným číslem. Výsledkem tohoto hodnocení je tabulka č.1 uvedená v přílohách práce, která vyjadřuje pořadí atlasů dle kvality jejich map.

4.6. Vybrané ukazatele pro návrh atlasu

Pro návrh atlasu bylo vybráno několik ukazatelů, které by bylo vhodné na území města pozorovat. Inspirací pro výběr byla publikace Klufové R. (2008), publikace autorů Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J. a kolektiv (2008). Výběr také inspiroval Atlas obyvatelstva Slovenska (2006). Ukazatele byly vybírány zejména s ohledem na jejich vhodnost pro území města a dostupnost dat. Datová základna je bohužel zejména pro jednotky, jakými jsou urbanistické obvody, poměrně malá.

V ukázkových atlasových listech je proto sledováno pouze několik ukazatelů, pro které je možné získat data, popřípadě pro které je možné ze získatelných dat provést výpočet. To se z větší části projevilo i v návrhu obsahu atlasu, aby byla zajištěna možnost tento atlas z větší části realizovat bez nutnosti vlastního sběru dat.

Pro ukázkové atlasové listy byly zvoleny následující ukazatele: rozmístění obyvatelstva, hustota zalidnění, index vývoje obyvatelstva, index feminity, index hospodářského zatížení, procentuální zastoupení ekonomicky aktivních obyvatel, kteří vyjíždějí za prací a procentuální zastoupení ekonomicky aktivních, kteří pracují v zemědělství, lesnictví a rybolovu.

Dále by bylo v rámci atlasu možné pozorovat například průměrný věk, index stáří, porodnost, úmrtnost, plodnost, potratovost, přirozený přírůstek obyvatelstva, rasovou strukturu, etnickou strukturu, národnostní strukturu, náboženskou strukturu, míru nezaměstnanosti nebo výskyt nemocí a další ukazatele, v případě dostupnosti jejich dat.

5. ZÁKLADNÍ OTÁZKY TVORBY ATLASOVÉHO DÍLA

V této kapitole jsou vymezeny některé pojmy, se kterými je nutno se v průběhu tvorby návrhu koncepce atlasu potýkat. Je tedy vhodné zde uvést jejich přehled a v krátkosti se o nich zmínit.

5.1. Atlasové dílo

Atlas je logicky uspořádaný soubor atlasových listů, zpracovaných podle jednotné metodiky a zaměřených na určitá témata. Jejich mapy mohou sledovat mnohé problematiky řešeného území jak z fyzicko geografické, tak i sociálně ekonomické sféry.

Samotné městské atlasy by bylo možno rozdělit dle typu na environmentální, technické a urbanistické. (Mikulík, O., Vaishar, A., Voženílek, V. a kolektiv, 2008: s. 142)

Těmito mapovými výstupy jsou vyjadřovány například jevy jako je hustota obyvatelstva, jeho stáří, věková struktura, národnostní struktura, míra porodnosti, nezaměstnanost atd. Tato práce se zabývá tematickými mapami obyvatelstva, konkrétně mapami urbanistických obvodů a městských částí a sleduje jevy spojené s obyvatelstvem. Tematické mapy jsou takové výstupy, ve kterých pro dané téma nepodstatné objekty a jevy ustupují do pozadí a na jejich úkor jsou upřednostňovány takové objekty a jevy, jež přímo souvisí s tematickým zaměřením mapy.

Nejznámější formou atlasu je pro nejširší veřejnost jistě atlas světa, kde se nacházejí jak topografické, tak tematické mapy.

5.2. Vymezení území

Přesné vymezení území je pro tvorbu map v atlasu velice důležité. Sledujeme-li totiž jevy a objekty na nestejně vymezených územích, snižuje se tím přehlednost a pochopitelnost problematiky pro člověka, kterému jsou informace adresovány. Porovnání dvou map stejné problematiky je totiž lépe proveditelné na zcela stejném území. S rozsahem zobrazovaného území také následně souvisí volba vhodného měřítko. Území je vhodné vymezovat podle pevně daných bodů, hranic či jevů. K takovému účelu nám

mohou posloužit například hranice fyzicko geografické, administrativní i politické. V některých případech si však určíme hranice na základě specifického výskytu sledovaného jevu. Pro tuto práci jsou zvolena vymezení území na základě hranic městských částí a urbanistických obvodů města České Budějovice, které jsou zároveň základními sídelními jednotkami.

Základní sídelní jednotky jsou dílčí území, ze kterých se skládá katastrální území obce. Tyto jednotky slouží pro prostorové vymezení a sledování sociálních, ekonomických a technických jevů vázaných na osídlení. Základní sídelní jednotky mají zásadní význam při Sčítání lidu, domů a bytů.¹⁰

5.3. Zkoumaná problematika

Po vymezení zkoumaného území je vhodné hlouběji přemýšlet o zkoumaných jevech a objektech vyskytujících se v tomto území. Zkoumaným obsahem mohou být nejrůznější problematiky jak topografických, tak tematických map. Nejčastěji se v atlasech setkáváme s kombinací obou forem. Účelem této práce je zkoumat dostupné charakteristiky obyvatelstva v urbanistických obvodech města a městských částech.

5.4. Vstupní data

Po zvolení tématu práce začíná proces sběru potřebných dat. Data je možné získat jako data primární či sekundární. Po získání dat následuje jejich rozbor, provádění statistických analýz a potřebných matematických operací. Pro potřeby bakalářské práce jsou využívána sekundární data, která převážně pocházejí z šetření Českého statistického úřadu.

¹⁰ Portál Českého statistického úřadu, *Základní sídelní jednotky* [online]. WWW: http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/zsj_rso [3.4.2012]

5.5. Výstupní data

Výstupní data jsou sebraná data, která prošla procesy komparace, třídění, analýz a procesy vyhodnocení. Tato data se potom prezentují formou mapových výstupů, tabulek, grafů, schémat a textů. Při interpretaci získaných poznatků je třeba dbát na všeobecně platné geografické a kartografické metody a zásady, kterými se zabývám podrobněji v kapitole nazvané Metodika zpracování.

5.5.1. Textové vyjadřování informací

Textové vyjadřování informací slouží v rámci atlasu zejména k doplnění grafických vyjadřovacích prostředků. Tyto texty pomáhají vysvětlit a zvýrazňovat informace, které jsou znázorněny v grafických výstupech. Dále také doplňují souvislosti potřebné k pochopení problematiky. Používají se v atlasových listech, při prezentaci grafů, tabulek, schémat, obrázků a jako doplňkové informace map.

5.5.2. Grafické vyjadřování informací

Tato forma vyjadřování informací je stěžejní pro atlasovou tvorbu. Jedná se zejména o mapové výstupy a dále také schémata, obrázky, tabulky a grafy. Nezřídka dochází v atlasových listech ke kombinaci několika zmíněných kategorií.

6. ANALÝZA VYDANÝCH ATLASOVÝCH DĚL ZABÝVAJÍCÍCH SE ÚZEMÍM MĚSTA A OBYVATELSTVEM

Tato kapitola se zabývá analýzou několika atlasů české, slovenské a československé tvorby. Jsou to nejčastěji díla, která řeší zkoumaná území komplexně, a proto je pozornost věnována především tematickým oddílům, které jsou zaměřeny na charakteristiky obyvatelstva, ať již na území města, či na jiném území. Atlasy hodnotím dle svého subjektivního pohledu na základě vědomostí, které jsem v oboru geografie získal za posledních několik let studia tohoto oboru, a také na základě vědomostí nabytých díky prostudování literatury, která byla použita jako teoretická pomůcka pro zpracování mé bakalářské práce. Nejprínosnější pro mne v tomto směru byla publikace V. Voženílka (2001).

Atlasy jsou hodnoceny jak slovně, tak i pomocí navrhnuté hodnotící škály, která je uvedena v subkapitole věnované hodnocení atlasů v kapitole Metodika zpracování. Na základě hodnotící škály byla vypracována tabulka, která vyjadřuje výsledky hodnocení kvality map jednotlivých atlasů. Tabulka s hodnocením je uvedena v kapitole Přílohy.

6.1. Atlas obyvatelstva Slovenska

Jedná se o moderní atlasové dílo, které komplexně a velice podrobně řeší velké množství nejrůznějších charakteristik, vztahujících se k obyvatelstvu státu. Atlas vydala Univerzita Komenského v Bratislavě v roce 2006. Byl zpracován společností Esprit, spol. s. r. o. ve spolupráci se Statistickým úřadem Slovenské republiky a geografickým ústavem SAV. Atlas je rozdělen na sedm velmi obsáhlých tematických oddílů, které se zabývají problematikou vývoje a rozmístění obyvatelstva, přirozeného pohybu obyvatelstva, jeho prostorovému pohybu, struktuře, bydlení, populačním syntézám a také populačním prognózám v uvedeném pořadí. Jednotlivé tematické oddíly mají logickou návaznost dle zkoumaného obsahu. Obsažené mapy jsou vyhotoveny v měřítkách od 1:6 000 000 až do 1:500 000. Pro tuto práci jsou pravděpodobně nejzajímavějšími mapami mapa zalidnění města Bratislava a Košice podle jednotlivých urbanistických obvodů. V jednotlivých mapových polích se nacházejí mapy hustoty zalidnění všech urbanistických

obvodů města a také mapa urbanistických obvodů centra města ve větším měřítku, což přispívá k lepší názornosti a čitelnosti. Mapy mají jednoduchou kompozici a přehlednou a dobře sestavenou legendu s vhodně zvolenou barevnou škálou. Legenda hustoty obyvatelstva je rozdělena do osmi intervalů.

Hodnotím-li mapy atlasu souhrnně, pak musím konstatovat, že se jedná o výjimečně kvalitní zpracování veškerých map. Po obsahové stránce jsou mapy velice přínosné a výborně zpracované. Přinášejí obrovské množství informací, které nacházejí nejširší možné využití v nejrůznějších vědních oborech, na úseku veřejné správy, vzdělávání i jako velice přínosný a atraktivní dokument pro širokou veřejnost. Obsah je až na výjimky vhodně generalizován a tím je dosaženo dobré čitelnosti a přehlednosti map. V mapách je zachycen nejen aktuální stav, ale je sledován také vývoj mnohých ukazatelů v čase. Atlasové listy obsahují většinou několik tematicky příbuzných map. Kompozice map je přehledná. Vedle základních prvků jsou často obsaženy i nadstavbové kompoziční prvky. Jednotlivé mapy bývají na mapovém listu často doplněny diagramy a vedlejšími mapami. Za přínosné považuji zejména ty, které v hrubých rysech zachycují danou problematiku i v městských částech Bratislavy a Košic. Dále jsou obsažena i textová pole. Mapy mají dobře zvolená měřítka, díky nimž jsou přehledné a dobře čitelné. Obsahují grafické i textové měřítka. Obsah map je vyjádřen vhodnými kartografickými prostředky a je zde nejčastěji kombinována metoda kartogramu a kartodiagramu. Legenda map je vhodně sestavena a je přehledná. Dělení hodnotových měřítek užitých znaků je vhodně provedeno a až na výjimky nečiní problémy s identifikací znaků. Barevný soulad jednotlivých kartografických vyjadřovacích prostředků i kompozičních prvků je na dobré úrovni stejně jako volba užitých barev. Popisky jsou dobře čitelné. Tematické oddíly atlasu jsou logicky seřazeny a jeho mapy mají jednotnou koncepci. Na konci atlasu nechybí rejstřík, ani výčet použitých zdrojů informací.

Atlas si zaslouží pochvalu jak za obrovskou obsahovou náplň, tak i za velice zdařilé technické i estetické zpracování. Při prvním pohledu do atlasu je zřejmé, že byl vytvořen skutečnými odborníky a vyžadoval vynaložení nemalých finančních prostředků i času.

6.2. Tematický atlas města Žďár nad Sázavou

V případě tohoto díla se nejedná o atlas v tradičním pojetí. Atlas totiž vznikl jako součást Strategického plánu rozvoje města Žďár nad Sázavou a byl publikován v roce 2007.¹¹ Ze všech získaných atlasů patří tento mezi nejdůležitější, neboť se zabývá tematikou, která je téměř totožná s tematikou mé bakalářské práce. Proto se zabývám jeho hodnocením poněkud podrobněji. Dílo obsahuje celkem 26 map, které jsou vyhotoveny na 15 atlasových listech. Obsahuje následující atlasové listy:

- list s indexem vývoje obyvatel mezi roky 1991 a 2001
- list obsahující mapu hustoty osídlení, uvádějící stav k 1.3.2001, dále mapu hustoty osídlení na území městských částí
- list indexu feminity, stav k 1.3.2001
- list podílu rodáků na populaci jednotlivých místních částí
- list s mapou, vypovídající o zastoupení jednotlivých věkových skupin ve městě a udávající stav k 1.3.2001, dále jsou zde mapy indexu vývoje předproduktivního, produktivního a poproduktivního obyvatelstva mezi roky 1991 až 2001
- list s mapami indexu stáří, indexu závislosti a indexu ekonomického zatížení, které udávají stav k 1.3.2001
- list s mapami charakterizujícími domovní fond města z hlediska počtu domů, průměrného stáří domovního fondu vztaženého k 1.3.2001 a dále mapu indexu vývoje trvale obydlených domů mezi roky 1991 a 2001
- list zabývající se bytovým fondem města, vyjadřující stav k 1.3.2001, na kterém je dále obsažena mapa indexu vývoje trvale obydlených bytů mezi roky 1991 a 2001
- list popisující strukturu domovního a bytového fondu města z hlediska počtu trvale obydlených rodinných domů a trvale obydlených bytů v rodinných domech
- list uvádějící charakteristiku ekonomicky aktivního obyvatelstva k 1.3.2001
- mapový list vnitřní struktury ekonomicky činného obyvatelstva v sektoru služeb k 1.3.2001
- list indexu vzdělanosti obyvatelstva k 1.3.2001

¹¹ Tematický atlas města Žďár nad Sázavou [online]. WWW: <http://www.zdarns.cz/mestsky-urad/zodboru/SP-Atlas.pdf> [3.4.2012]

- atlas dále obsahuje atlasové listy vyjadřující dopravní vytíženost silnic, turistický systém pěších tras a cyklotras a atlasový list vyjadřující stav územního systému ekologické stability, těmito listy se ovšem vzhledem k nepříbuznosti tématu nezabývám

Toto atlasové dílo poskytuje po obsahové stránce řadu zajímavých informací o obyvatelstvu města zpracovaných na základě dat pocházejících především ze SLDB 2001.

Obsahová stránka atlasu je na velmi dobré úrovni a atlas přináší hodnotné informace.

Kompozice map je uspokojivá a přehledná. Vedle základních kompozičních prvků jsou využity i prvky nadstavbové, konkrétně směrovka, logo, digramy a textová pole. Zvolená měřítko map jsou dostačující pro dobrou čitelnost a přehlednost. V mapách je uváděno grafické měřítko, které by si zasluhovalo lepší dělení tak, aby jednotlivé dílky zobrazovaly celé kilometry a bylo možno snadněji identifikovat velikost území zobrazeného na mapě. Také by bylo vhodnější užít jako jednotky měřítka kilometry a zkratku km, namísto použitých metrů. Legenda je přehledná, mohla by ovšem v některých případech mít vhodněji rozdělené intervaly hodnot a neměla by také být pojmenována jako „Legenda“. Názvy map by bylo vhodnější uvádět velkými písmeny a měly by být eliminovány chyby v podobě chybějících písmen v názvu. Názvy mají také nejednotnou formu vyjadřování časového vymezení, konkrétně užití dvou variant formulací: „mezi roky 1991 a 2001“ a formulace: „mezi roky 1991 až 2001“, což může být matoucí. V některých případech se překrývají popisky se značkou kartodiagramu, což snižuje jejich čitelnost. Dalším problémem je nevhodné užití kombinace barevné výplně kartogramu a rastru v téže mapě, které kazí celkovou názornost, srozumitelnost a přehlednost mapy. Barvy kartografických vyjadřovacích prostředků nejsou v některých případech vhodně zvolené a barevný soulad není také na příliš dobré úrovni.

6.3. Atlas obyvatelstva ČSSR

Hodnoceny jsou celkem dva atlasy, které nesou tento název. První z nich byl vydán v roce 1962 a druhý v roce 1987.

6.3.1. Atlas obyvatelstva ČSSR (1962)

Starší z obou atlasů byl vydán v roce 1962 Ústřední správou geodézie a kartografie. Byl vytvořen za účelem poskytování informací pro potřeby plánování národního hospodářství, a také pro poskytnutí přehledných charakteristik obyvatelstva široké veřejnosti. Autoři zde řeší otázku obyvatelstva komplexně. Je tvořen třemi hlavními oddíly. Prvním z nich jsou statistické tabulky, uvádějící data o počtu obyvatelstva, věkovém složení, jeho přirozeném pohybu, plodnosti, úmrtnosti i s charakteristikami nejčastějších příčin, sňatečnosti a několika dalších ukazatelů, které jsou tematicky zaměřené na dobové požadavky. Takovým příkladem může být třídní složení obyvatelstva státu. Druhým oddílem je oddíl diagramů, které tematicky navazují na oddíl statistických tabulek. Posledním oddílem jsou mapy. Nechybí také metodické poznámky, které podávají vysvětlení zkoumaných charakteristik. Tabulky jsou přehledné a dobře srozumitelné. Poskytují velké množství údajů nejrůznějších charakteristik, z nichž některé, jako například počet obyvatelstva, řeší v dlouhodobém časovém horizontu, konkrétně od roku 1840 až do roku 1975. Pro zpracování této problematiky využívá jak dostupná ověřená data, tak i předběžná data z právě uskutečněného Sčítání lidu, domů a bytů, ale i odhady budoucího vývoje. Užité diagramy jsou přehledné. Jednou z mála mých výhrad k diagramům je, že by bylo v některých případech potřeba zvolit podrobnější rozdělení stupnic, čímž by se zlepšila orientace v zobrazovaných skutečnostech. V posledním oddílu se nachází fyzická a politická mapa Československé republiky v měřítku 1:200 000 a dalších 21 tematických map.

Mapy znázorňují metodou kartogramů základní charakteristiky jako je hustota zalidnění, přírůstek a úbytek obyvatelstva, sňatečnost, rozvodovost. Rozsah obsahové náplně je ovšem poměrně skromný. Provedení kartografických vyjadřovacích prostředků je na dobré úrovni. Díky jednodušší kompozici jsou mapy dostatečně přehledné. Obsahují pouze základní kompoziční prvky kromě měřítka, jehož absence je mou největší výtkou k mapám. Legenda je dobře sestavena a je srozumitelná. Dle mého názoru by bylo vhodnější zvolit větší měřítka map, aby byly mapy lépe čitelné. Zvolené barvy, barevný soulad i provedení popisků je na dobré úrovni. Celkově působí mapy vyváženým a jednotným dojmem.

6.3.2. Atlas obyvatelstva ČSSR (1987)

Dílo bylo vydané v roce 1987 Geografickým ústavem ČSAV. Podává přehled informací o obyvatelstvu státu s účelem poskytnout potřebné informace pro řízení a plánování rozvoje osídlení, hospodářství, i pro vědu, výzkum a vzdělávání. Jedná se o značně rozsáhlé dílo. Bylo zpracováno pomocí automatizace, konkrétně pomocí československého kartografického systému DIGIKART, a to především za využití údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 1980. Atlas je vydán jako soubor atlasových listů ve volné vazbě a je rozdělen do pěti tematických oddílů.

První oddíl se zabývá obyvatelstvem, konkrétně jeho rozmístěním, hustotou zalidnění, vývojem počtu obyvatel a jeho věkovou, národnostní, vzdělanostní a sociální strukturou. Druhý oddíl se zabývá ekonomickou strukturou obcí, ekonomickou aktivitou obyvatelstva, a poměrem osob zaměstnaných v priméru, sekundéru, terciéru. Ve třetím oddílu je řešena mobilita obyvatelstva z hlediska dojížděky a stěhování. Dále jsou zde zkoumány funkce a vliv středisek osídlení. Čtvrtý oddíl pojednává o bydlení a občanské vybavenosti. Pátý oddíl je věnován životnímu prostředí a cestovnímu ruchu.

Mapy jsou vyhotoveny v měřítkách od 1:4 000 000 do 1:750 000. Na rubu atlasových listů jsou doprovodné texty zkoumané problematiky společně s tabulkami. Vše je provedeno ve třech jazycích.

Mapy vyjadřují velké množství tematického obsahu, který je vhodně generalizován a je hodnotným zdrojem informací pro široké využití. Díky většinovému užití velkého měřítko jsou mapy přehledné, dobře čitelné a umožňují zobrazování velkého množství detailů až do úrovně malých obcí. Kompozice map je přehledná a obsahuje základní i nadstavbové prvky, jako například diagramy. Kartografické vyjadřovací prostředky jsou vhodně vybrány a použity. Atlasu bych vytkl především barevný nesoulad použitých kartografických vyjadřovacích prostředků, nepříliš vhodnou volbu barev a také poněkud komplikovanější legendy, díky kterým není v některých případech snadné správně identifikovat zobrazované jevy.

Tento atlas si zaslouží pochvalu především po obsahové stránce, neboť zobrazuje velké množství informací v jednom uceleném souboru.

6.4. Atlas Československé socialistické republiky

Jedná se o národní atlas, který byl vydaný Českou akademií věd a Ústřední správou geodézie a kartografie v roce 1966. Je to velice rozsáhlé atlasové dílo, které řeší komplexně území Československa. Jeho hlavním účelem je poskytování odborných informací pro vědecké, praktické a vzdělávací účely. Dílo postihuje dobové poznatky o přírodě, obyvatelstvu a hospodářství. Atlas je rozdělen na 7 tematických oddílů, které jsou tvořeny 58 atlasovými listy a celkem 433 mapami doplněnými o diagramy a obrázky. Na rubu mapových listů se nachází doplňkový text k mapám, který je navíc přeložen do anglického a ruského jazyka společně s vysvětlivkami map. Mapy jsou vyhotoveny v měřítkách od 1:5 000 000 do 1:1 000 000.

Atlas obsahuje úvodní část, která podává všeobecnou charakteristiku státu, dále oddíly věnované přírodnímu prostředí, obyvatelstvu, průmyslu, zemědělství, dopravě a životní úrovni.

Tematický oddíl věnovaný obyvatelstvu obsahuje atlasové listy zabývající se hospodářskou a sociální strukturou obyvatelstva, jeho vývojem, hustotou zalidnění, přirozeným růstem a stěhováním, věkovým složením a přirozenou měnou. Další informace se týkají národností, sídel a dojížděky do zaměstnání. Zajímavými mapami jsou především mapy vývoje obyvatelstva, mapy vyjadřující hustotu zalidnění měst a venkova, mapy charakterizující počty a podíl městského obyvatelstva v okresech a mapa zobrazující stav nových městských sídlišť. Dále mne zaujaly také mapy zobrazující stěhování obyvatelstva do Prahy a Bratislavy, které je znázorněno za jednotlivé okresy pomocí strukturních diagramů. Tematický oddíl obyvatelstva obsahuje celkem 65 map. Zajímavé mapy vzhledem k tématu mé práce poskytuje také oddíl věnovaný životní úrovni obyvatelstva.

Mapy mají velmi rozsáhlou obsahovou náplň, jsou zde zobrazena dobová i historická data. Generalizace obsahu je na dobré úrovni. Kompozice map je jednoduchá a přehledná. Mapy obsahují základní kompoziční prvky a v některých případech jsou využity i nadstavbové kompoziční prvky, jako jsou například diagramy. Jejich použití však nepůsobí v mapě rušivě. Legendy map jsou přehledně a srozumitelně sestavené. Zvolená měřítko jsou naprosto vyhovující a dovolují zobrazení velkého množství obsahu při zachované čitelnosti mapy. Kartografické vyjadřovací prostředky jsou až na výjimky vhodně zvolené a jsou dobře rozlišitelné. V atlase jsou správně využity kartografické metody. Geometrická přesnost prvků je na dobré úrovni. Z hlediska estetiky je kompozice

map vyhovující. Problematictější je volba barev kartografických vyjadřovacích prostředků, a také jejich barevný nesoulad. Jednotlivé oddíly atlasu jsou barevně odlišeny. Pokud jde o uspořádání tematických oddílů atlasu, bylo by dle mého názoru vhodnější zařadit oddíl věnovaný životní úrovni bezprostředně za oddíl zabývající se obyvatelstvem a nevkládat mezi tyto dva oddíly oddíl věnující se průmyslu, oddíl zabývající se zemědělstvím a oddíl věnující se dopravě.

Dílu nechybí ani rejstřík zeměpisných názvů a seznam použitých pramenů a literatury.

6.5. Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR

Tento atlas byl vydán v roce 1992 Geografickým ústavem Československé akademie věd Brno a Federálním výborem pro životní prostředí Praha. Vznikl za účelem zmapování stavu životního prostředí a také stavu zdraví obyvatelstva na území Československa. Je určen pro potřeby ekologů, lékařů, politiků a pro potřeby nejširší veřejnosti. Dílo je rozděleno na čtyři tematické oddíly.

První oddíl se zabývá geografickými podmínkami. Druhý oddíl postihuje přírodní a socioekonomické faktory životního prostředí. Třetí oddíl řeší územní předpoklady zlepšení stavu životního prostředí. Poslední tematický oddíl se zabývá zdravotním stavem obyvatelstva a sítí zdravotnických zařízení. Oddíly na sebe obsahově logicky navazují a jsou barevně rozlišeny.

Mapy atlasu jsou vyhotoveny v měřítkách od 1:4 500 000 až po 1:1 000 000. Díky těmto měřítkům jsou přehledné a dobře čitelné. Mapy jsou naplněny vhodnou mírou obsahu a přinášejí řadu zajímavých informací. Téměř každý atlasový list obsahuje hlavní mapu v měřítku 1:1 000 000, která je doplněna mapami příbuzné tematiky v měřítku 1:3 000 000 a 1:4 000 000. Zadní strana mapových listů obsahuje tabulky, obrázky, doplňkové mapy, diagramy a doprovodný text, který je poměrně obsáhlý. Kompozice map je jednodušší, přehledná a obsahuje základní kompoziční prvky. Legendy jsou jednoduché a snadno pochopitelné. Hlavními nedostatky map jsou dle mého názoru v některých případech nevhodná kombinace metody kartogramu a rastru v jednotlivých mapách, a také barevný nesoulad užitých kartografických vyjadřovacích prostředků, spolu s celkově nepřilíživou dobrou volbou barev. Navzdory těmto nedostatkům poskytuje dílo velké množství

specifických a jinde obtížně dosažitelných informací a může být proto jistě považováno za přínosné.

6.6. Hranicko – atlas rozvoje mikroregionu

Dílo vydala Univerzita Palackého v Olomouci v roce 2008. Jedná se o regionální atlas, který je koncipován jako atlasová encyklopedie. Jeho účelem je shrnutí poznatků o mikroregionu Hranicko. Tyto poznatky jsou důležité z hlediska územního plánování a strategie udržitelného rozvoje. Informace obsažené v tomto atlasu jsou adresovány jak odborníkům, tak i široké veřejnosti. Publikace by měla mimo jiné dobře posloužit institucím veřejné správy a vzdělávacím institucím. Atlas je rozdělen na šest tematických oddílů, které jsou jasně barevně odděleny. Jednotlivé oddíly atlasu jsou nazvány: Mikroregion hranicko, Udržitelný rozvoj, Přírodní prostředí, Sociální prostředí, Ekonomické prostředí a Strategické prostorové environmentální plánování. V závěru atlasu jsou uvedeny zdroje použitých informací a rejstřík pojmů. Jednotlivé tematické oddíly jsou logicky uspořádány. Z mého hlediska je nejzajímavější částí oddíl nazvaný Sociální prostředí, kde jsou řešeny otázky obyvatelstva, zdravotnictví, školství, kultury a sportu, ochrany obyvatel a domovního fondu.

Mapy postihují území obce s rozšířenou působností Hranice či jeho části. Textový obsah poté popisuje a vysvětluje situaci v území a doplňuje obsažené mapy. V díle se nachází také množství grafů, diagramů, fotografií a tabulek, které poskytují užitečné informace.

Jednotlivé mapy jsou z většiny vyhotoveny v měřítkách 1:200 000 a 1:100 000. Objem zobrazovaných informací je vyhovující, stejně jako zastoupení jednotlivých prvků obsahu. Kompozice map je jednoduchá, přehledná a sjednocená. Jsou použity základní i nadstavbové kompoziční prvky, jako je například směrovka a textová pole.

Užitá měřítky jsou vyhovující a poskytují dobrou čitelnost a přehlednost map. Kartografické vyjadřovací prostředky jsou vhodně zvoleny a dobře technicky provedeny. Často je využívána metoda kartogramu a kartodiagramu. Nejdůležitější prvky obsahu map jsou dostatečně zřetelné a dobře korespondují s názvy map. Jednotlivé znaky jsou dobře rozlišitelné. Užití barvy jsou vhodně vybrány, barevný soulad je na velmi dobré úrovni. Popisky jsou též dobře čitelné.

Dílo považuji za mimořádně kvalitní. Je moderně zpracované a dobře srozumitelné pro širokou veřejnost. Věřím, že svému účelu velmi dobře poslouží a stane se vzorem pro tvorbu podobných děl i v jiných mikroregionech.

6.7. Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska V. Židovské obyvatelstvo v Čechách v letech 1792-1794

Toto dílo je pátým svazkem Etnografického atlasu Čech, Moravy a Slezska. Bylo vydáno Etnologickým ústavem Akademie věd České republiky v roce 2007.

První část je textová a popisuje situaci židovského obyvatelstva v Čechách, jeho rozmístění a také jeho soupis dle bydliště a ekonomické aktivity či ekonomických činností. Tento text je dále doplněn samostatnou mapovou přílohou čítající 42 volných atlasových listů.

Mapy tematicky navazují na textovou část, a proto se zde nachází mapa vyjadřující absolutní počty židovského obyvatelstva v Čechách a dále mapy znázorňující způsob obživy židovského obyvatelstva. Jejich kompozice je velmi jednoduchá. Obsahují všechny základní kompoziční prvky, které jsou dobře zpracované. Měřítko map je vhodně zvolené a mapy jsou přehledné. Obsah map je vyjádřen pomocí jednoduchých plošných kruhových znaků a strukturních diagramů, které mají vhodně zvolené diagramové měřítko. Výběr barev kartografických vyjadřovacích prostředků je uspokojivý a jejich barevný soulad je na dobré úrovni. Popisky v mapách jsou z hlediska velikosti dobře čitelné, nezdá se, kdy se ovšem překrývají se znaky kartodiagramů. Výhrady mám k názvům map, které by bylo vhodnější uvádět velkými písmeny. Díky absenci podkladové barvy v mapě vypadají tyto mapy esteticky neatraktivně. Zobrazovaný obsah je skromný, což bude ovšem nejspíše způsobeno špatnou dostupností dat tohoto zaměření.

6.8. Územně technické podklady na úseku obyvatelstva a osídlení za správní obvody obcí s rozšířenou působností – ATLAS

Dílo bylo vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj v roce 2004. Konkrétně se jedná o aktualizovaný šestý svazek šestisvazkového souboru publikací, které byly vydány

v letech 2002 a 2003 a nesou souhrnný název „Územně technické podklady na úseku obyvatelstva a osídlení za správní obvody“. Tato díla byla vytvořena v reakci na reformu státní správy, na základě které vznikly správní obvody obcí s rozšířenou působností. Většina mapových výstupů vychází ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001, popřípadě starších sčítání. Účelem tohoto atlasu je poskytování informací o vývoji obyvatelstva a bydlení na území obcí s rozšířenou působností.

Atlas tvoří celkem 43 map vyjadřujících svůj obsah metodou kartogramů. Zabývá se základními charakteristikami obyvatelstva, jakými jsou počet obyvatel, hustota zalidnění, přírůstek, úbytek, věková struktura, ekonomická aktivita a dojíždka. Dále se dílo také zabývá zajímavými charakteristikami, jako například vzdělanostní strukturou obyvatelstva, velikostí cenových domácností, charakteristikami bytových jednotek včetně jejich vybavenosti a bytovou výstavbou. Pod každou mapou je uveden doprovodný text, vysvětlující zobrazovanou problematiku. V závěru díla jsou uvedeny metodické poznámky se zdroji použitých informací.

Mapy jsou po obsahové stránce zajímavé a pro stanovený účel jistě přínosné. Kompozice map je jednoduchá, přehledná a využívá pouze základní kompoziční prvky. Mou výhradou je ovšem absence měřítka v mapách. Měřítka samotných map by také mohlo být v zájmu lepší čitelnosti map větší. Legendy jsou jednoduché, ovšem intervaly vyjadřovaných hodnot nejsou v některých případech vhodně zvolené. Názvy map by bylo vhodné uvádět velkými písmeny. Také musím negativně hodnotit použité barvy, které jsou často špatně zvolené a úroveň barevného souladu je spíše nižší.

6.9. Současný vývoj vnitřních částí Brna a Ostravy

Tuto publikaci jsem zařadil mezi hodnocené atlasy, i když se o atlas nejedná. Je to dílo, které pojednává o charakteristikách obyvatelstva v urbanistických obvodech a městských částech Brna a Ostravy a rovněž obsahuje mapy zobrazující tuto problematiku. Dílo vzniklo jako výstup projektu nadace Volkswagen číslo II/81150 „Sociální a prostorové důsledky demografických změn ve městech středovýchodní Evropy“. Zabývá se možnými trendy dalšího vývoje reurbanizace a revitalizace vnitřních částí měst. Dílo vydal Ústav geoniky Akademie věd ČR, v.v.i. v roce 2009. Obsahuje celkem 55 map věnovaných základním ukazatelům, jako je vývoj počtu obyvatel, věkové charakteristiky

obyvatelstva, národnostní složení, vzdělanost a bydlení v jednotlivých městských částech a urbanistických obvodech vnitřního města Brna i Ostravy. Textový obsah díla potom objasňuje podmíněnosti vývoje těchto měst a obsahuje rovněž metodiku zkoumání problematiky a hypotézy. Nechybí zde ani seznam použité literatury, seznam pramenů a rejstřík.

Mapový obsah vychází převážně z dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z let 1991 a 2001 a podává pro daný účel díla dostatečné množství kvalitních informací. Pro znázornění obsahu je využita metoda kartogramů, která je pro takovýto obsah vhodná. Kompozice map je jednoduchá, obsahuje pouze základní kompoziční prvky. Legendy jsou přehledné, v některých případech by ovšem mohly mít vhodněji zvolené intervaly hodnot. Také by bylo vhodnější uvádět i názvy map urbanistických obvodů velkými písmeny. Zvolená měřítko umožňují dobrou čitelnost map. Většinu mapových listů tvoří dvě mapy, a sice mapa městských částí a mapa urbanistických obvodů, což přispívá k celkové názornosti zobrazované problematiky. Koncepce map je jednotná. Již tradičním problémem mnou zkoumaných map je i zde horší barevný soulad a ne zcela vhodná volba barev, která ovšem není v těchto mapách natolik výrazná.

7. ZDROJE ÚDAJŮ A DAT PRO TVORBU TEMATICKÉHO ATLASU OBYVATELSTVA MĚSTA

V této kapitole jsou vymezeny informace o datech, která byla shromažďována. Také je zde uvedena analýza dostupnosti těchto dat a v samotném závěru je obsažen výčet dat, která je možné pro tvorbu atlasu získat.

7.1. Shromažďované údaje a data

Před samotným návrhem atlasu bylo potřeba nashromáždit značné množství relevantních dat, především z oblasti geografie obyvatelstva a demografie. Konkrétně jsem pro své ukázkové mapové listy shromažďoval charakteristiky obyvatelstva města České Budějovice, které jsou vztaženy k jednotlivým územním podcelkům města a které vycházejí z posledních dvou Sčítání lidu, domů a bytů z let 1991 a 2001. Tyto podcelky se označují jako tzv. urbanistické obvody (UO), jež jsou zároveň základními sídelními jednotkami (ZSJ). Dalšími územními jednotkami, pro které jsem data shromažďoval, jsou městské části. Intenzita jevů v jednotlivých podcelcích má různou hodnotu, což je závislé jednak na samotné velikosti dané jednotky, ale také například na tom, zda se daná jednotka nachází blízko centra města, či zda leží na okraji sledovaného území.

Pro tvorbu map bylo potřeba získat mapu urbanistických obvodů a městských částí, na základě kterých byly v programu ArcGIS později vytvořeny příslušné datové vrstvy (shapefiles), ze kterých byly vytvořeny tematické mapy.

Data, ze kterých byly vytvořeny kartogramy a kartodiagramy jsou uvedeny v kapitole Přílohy jako přílohy č.2, č.3, č.4 a č.5.

7.2. Analýza dostupnosti údajů a dat

Jelikož jsem potřebné údaje a data shromažďoval z více zdrojů, byla obtížnost získávání různá. Kromě dat ze Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2011 se dá říci, že potřebná data bylo možné poměrně dobře shromáždit. Data ze sčítání v roce 2011 ještě nebyla v době zpracování této práce k dispozici, ovšem do navrhnuté koncepce atlasu by tato data

po jejich zveřejnění bylo možné bez problémů zahrnout. Data týkající se jednotlivých charakteristik obyvatelstva města na území urbanistických obvodů a městských částí jsem získal především z publikací a elektronických dokumentů Českého statistického úřadu, který je v České republice hlavním poskytovatelem a také zpracovatelem dat o nejrůznějších specifikách obyvatelstva. Data získává a poskytuje zejména na základě pravidelných Sčítání lidu, domů a bytů, která jsou pořádána každých deset let. Většina dat, která jsem použil pro vytvoření map, vznikla na základě Sčítání lidu, domů a bytů v roce 1991 a 2001. Nejčastěji jsem čerpal ze dvou publikací, a sice ze Statistického lexikonu obcí České republiky 1992 a Statistického lexikonu obcí České republiky 2005. Z elektronických dokumentů jsem využíval Číselník základních sídelních jednotek, Územně analytické podklady ČSÚ a Demografickou ročenku České republiky 2001 – 2010. V uvedených dokumentech jsou dostupná data, která vypovídají o počtech obyvatel, o strukturním složení na základě věku, o ekonomické aktivitě, bydlení atd. Tyto dokumenty jsou poměrně snadno dostupné na webových stránkách Českého statistického úřadu.¹²

Získání potřebných podkladových map pro vytvoření vlastní datové vrstvy urbanistických obvodů v programu ArcGIS bylo poněkud obtížnější. Podkladovou mapu pro digitalizaci jsem převzal z práce Hájíčkové. (Hájíčková, J. 2009: s. 108). V této mapě ovšem nebyly zaneseny všechny urbanistické obvody vzhledem k odlišnému vymezení území. Proto jsem jako podkladovou mapu pro urbanistické obvody Kaliště, Třebotovice, Haklovy Dvory, České Vrbné a Zavadilka použil mapu z registru sčítacích obvodů a budov z webového portálu Českého statistického úřadu.¹³

Tato mapa byla v programu ArcGIS georeferencována na základě datové vrstvy, pocházející z databáze ArcČR 500, která je pro studenty Jihočeské univerzity volně k dispozici. Datová vrstva s mapou městských částí byla získána od Magistrátu města České Budějovice.

¹² Portál Českého statistického úřadu [online]. WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home> [3.4.2012]

¹³ Portál Českého statistického úřadu, *Registr sčítacích obvodů a budov* [online]. WWW: <http://registry.czso.cz/irso/mapa.jsp?kodcis=47&kod=62219&obrprvId=5951822#> [3.4.2012]

7.3. Přehled dat získatelných pro dané území

V publikaci Statistický lexikon obcí České republiky 1992 a Statistický lexikon obcí České republiky 2005 jsou k dispozici data za městské části i základní sídelní jednotky Českých Budějovic, tedy za urbanistické obvody. Tato data jsou dobře využitelná pro tvorbu atlasu. Jedná se konkrétně o kód městské části, nebo základní sídelní jednotky, údaje o celkovém počtu domů, o počtu trvale obydlených domů a neobydlených domů sloužících k rekreaci. Dále se zde nacházejí informace o celkovém počtu bytů, o počtu trvale obydlených bytů a o počtu bytů v rodinných domech. Z hlediska obyvatelstva lexikony poskytují informace o celkovém počtu obyvatel, počtu žen, počtu obyvatel náležících do věkových skupin 0 - 14 let a 65 a více let. Poslední kategorií, která charakterizuje obyvatelstvo, je počet obyvatel, kteří se narodili v Českých Budějovicích. Dále uvádějí také údaje o celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel, počtu obyvatel vyjíždějících za prací a také počtu obyvatel náležících do priméru, sekundéru, či terciéru, neboli do prvního, druhého a třetího sektoru národního hospodářství. Součástí lexikonu jsou také informace o počtu vyjíždějících žáků, studentů a učňů a počty hospodařících domácností.

Další potřebná data je možné získat z dokumentů dostupných na webových stránkách Českého statistického úřadu. V dokumentu Číselník ZSJ¹⁴ je možné navíc najít údaje o výměře dílčích území odhadnuté pomocí GIS, o příslušnosti městských částí a základních sídelních jednotek ke katastrálním územím včetně jejich kódů.

Za celé město České Budějovice je dále možné získat informace z velkého množství nejrůznějších zdrojů. Jako příklad dokumentu, který poskytuje zajímavá data, uvádím „Územně analytické podklady ČSÚ“¹⁵. Data zde obsažená se vztahují převážně k 31.12.2010. Uvedený dokument obsahuje informace o počtu obyvatel, přirozeném přírůstku, saldu migrace, podílu obyvatel ve věku 0-14 let na celkovém počtu obyvatel, počtu obyvatel ve věku 0-14 let, počtu obyvatel ve věku 15 - 64 let, podílu obyvatel ve věku 65 a více let na celkovém počtu obyvatel, počtu obyvatel ve věku 65 a více let a

¹⁴ Portál Českého statistického úřadu, *Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj* [online]. WWW:

[http://czso.cz/x/redakce.nsf/i/ciselnik_sidelnich_lokalit_v_kraji/\\$File/ciselnik_ZSJ.xls](http://czso.cz/x/redakce.nsf/i/ciselnik_sidelnich_lokalit_v_kraji/$File/ciselnik_ZSJ.xls) [3.4.2012]

¹⁵ Portál Českého statistického úřadu, *Územně analytické podklady ČSÚ* [online]. WWW:

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_z_vsechny_obce_cr_mimo_slodb/\\$File/uapobce.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_z_vsechny_obce_cr_mimo_slodb/$File/uapobce.xls) [3.4.2012]

o průměrném věku. Dále jsou zde uvedeny počty živě narozených, zemřelých, přistěhovaných a vystěhovaných osob. Dokument také zahrnuje údaje o míře registrované nezaměstnanosti, počtu uchazečů o zaměstnání, počtu nezaměstnaných absolventů, počtu osob postižených dlouhodobou nezaměstnaností, počtu dokončených bytů, počtu dokončených bytů v rodinných domech, počtu hromadných ubytovacích zařízení celkem, počtu částí obcí a další data, která ovšem s obyvatelstvem přímo nesouvisejí.

Dalším zajímavým dokumentem poskytujícím data za celé město České Budějovice je Demografická ročenka České republiky.¹⁶ Zde se oproti předchozímu uvedenému zdroji navíc nachází informace o počtu sňatků společně s rodinným stavem snoubenců, počtu rozvodů, počtech živě narozených dětí podle věku a rodinného stavu matky. Také jsou uvedeny počty potratů podle příčin a počty úmrtí dle příčin. Další souhrnné informace pro území města je možné získat například i z webového portálu Regionálního informačního servisu.¹⁷

Data, která jsou bezplatně dostupná pro zpracování map pomocí GIS, jsou pouze takové mapy, které je možné získat z internetu ve formě obrázku přes funkci Print Screen, kupříkladu z již dříve zmíněného webového portálu Českého statistického úřadu.¹⁸ Dalšími pro práci dostupnými daty jsou pomocné datové vrstvy z databáze ArcČR 500, sloužící v rámci mé práce pro georeferencování při vytváření potřebných datových vrstev v programu ArcGIS. Je ovšem také možné získat přímo datové vrstvy městských částí i urbanistických obvodů jako zpoplatněná data od Českého statistického úřadu.

¹⁶ Portál Českého statistického úřadu, *Demografické údaje za vybraná města Jihočeského kraje* [online]. WWW: [http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/\\$File/c_budejovice.XLS](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/$File/c_budejovice.XLS) [3.4.2012]

¹⁷ Portál Regionálního informačního servisu, *obec České Budějovice* [online]. WWW: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544256> [3.4.2012]

¹⁸ Portál Českého statistického úřadu, *Registr sčítacích obvodů a budov* [online]. WWW: <http://registry.czso.cz/irso/mapa.jsp?kodcis=47&kod=62219&obrprvId=5951822#> [3.4.2012]

8. NÁVRH STRUKTURY ATLASU OBYVATELSTVA MĚSTA

V této kapitole popisují svůj návrh atlasu z hlediska jeho obsahu, tedy návrh tematických oddílů, ale také návrh podoby atlasových listů. Návrh atlasu je vytvořen s předpokladem ideálních podmínek pro dostupnost a existenci potřebných dat. V praxi by ovšem bylo nutné některá data získat vlastním šetřením. Návrh obsahu atlasu a vytvořené atlasové listy se nacházejí v kapitole Přílohy.

8.1. Obsahová náplň atlasu

Pro atlas jsem navrhl celkem pět tematických oddílů:

1. oddíl: Rozmístění a vývoj obyvatelstva
2. oddíl: Strukturní složení obyvatelstva
3. oddíl: Pohyb obyvatelstva
4. oddíl: Zdravotní stav obyvatelstva
5. oddíl: Bydlení

Jednotlivým oddílům předchází část nazvaná Úvod, ve které by měly být uvedené informace o vzniku, smyslu, průběhu tvorby a cílech atlasového díla. Společně s tím by zde měly být uvedeny informace o souřadnicovém systému a kartografickém zobrazení, o měřítkách obsažených map atd. Za tematickými oddíly by měly být umístěny přehledové tabulky, uvádějící data za zkoumané územní jednotky, která byla použita při tvorbě map. Dále by měl následovat seznam použitých pramenů a rejstřík.

Názvy tematických oddílů jsou barevně odlišeny a barevně korespondují s rozlišujícími znaky atlasových listů a dvojlistů. Mezi jednotlivými oddíly by se měl nacházet název oddílu, který následuje, a to na samostatném listu, popřípadě dvojlistu. Společně s ním by měly být uvedeny informace o mapách obsažených v tomto oddílu. Tedy zejména vysvětlení vyjadřované problematiky, trendy vývoje, uvedení maximálních, minimálních a průměrných hodnot sledovaných ukazatelů společně s jejich lokalizací ve formě tabulky. Tyto hodnoty a texty by také bylo možno zobrazit přímo v atlasových listech. Tuto metodu jsem ovšem zavrhl, neboť výše zmíněný doprovodný text potřebný

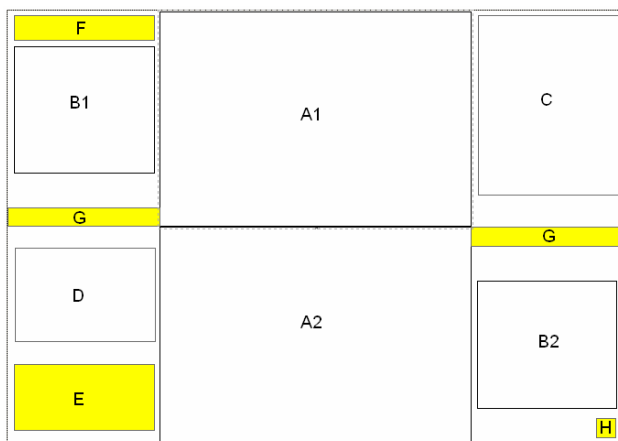
pro pochopení zkoumané problematiky by byl poměrně obsáhlý a rušivý. Návrh obsahu atlasu je uveden v kapitole Přílohy jako příloha č.1.

8.2. Schémata atlasových listů

Při tvorbě schémat atlasových listů bylo zapotřebí zohlednit počet map a množství dalších prvků, které by zde měly být obsaženy. Také bylo nutné přihlídnout k požadovaným měřítkům map a zvolenému formátu listů.

Jelikož by mnou navržený atlas měl primárně zobrazovat ukazatele, které se vztahují k roku 1991 a 2001, bylo navrženo schéma číslo I, které je využito pro tvorbu atlasových dvojlistů. Toto schéma obsahuje vždy mapu urbanistických obvodů a mapu městských částí, které zobrazují stav v roce 1991 a tytéž mapy, které zobrazují stav v roce 2001. Na základě tohoto schématu vznikly atlasové dvojlisty, které názorně vypovídají o vývoji sledovaného ukazatele v čase. Mapy jsou názorně doplněny grafem, který zobrazuje vývoj hodnot v jednotlivých městských částech. Dále je schéma tvořeno polem pro uvedení zdrojů, polem pro očíslování atlasového dvojlistu a v případě potřeby také polem pro vysvětlení pojmů. Nedílnou součástí mapových listů je seznam urbanistických obvodů. Součástí schématu je barevný pruh, který vypovídá o příslušnosti atlasového dvojlistu k tematickému oddílu atlasu a koresponduje s barevným odlišením tematických oddílů v obsahu. Pruh slouží také pro uvedení názvu atlasového dvojlistu. Zároveň je totožná barva užita i na pozadí většiny zmíněných polí. To umožňuje snadnou orientaci v atlasovém díle. Hlavní mapy jsou zobrazeny v měřítku 1:85 000 a vedlejší mapy v měřítku 1:180 000. Schéma bylo využito pro většinu mapových výstupů.

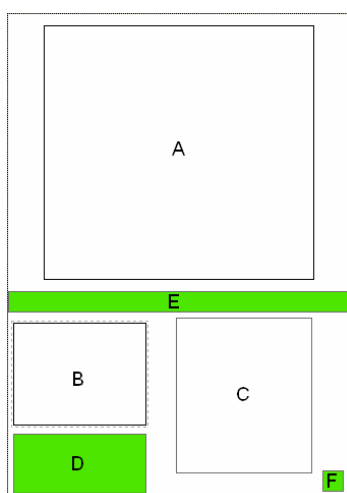
schéma číslo I

- A1 – mapa urbanistických obvodů – rok 1991
- A2 – mapa urbanistických obvodů – rok 2001
- B1 – mapa městských částí 1991
- B2 – mapa městských částí 2001
- C – seznam urbanistických obvodů
- D – graf vývoje ukazatele v městských částech
- E – zdroje
- F – vysvětlení pojmů
- G – barevný pruh oddílu s názvem tématu atlasového dvojlistu
- H – číslo dvojlistu

Schéma číslo II je určeno pro atlasové listy, ve kterých se nachází pouze mapa urbanistických obvodů a mapa městských částí. Je doplněno polem pro uvedení zdrojů, polem pro očíslování atlasového listu, polem se seznamem urbanistických obvodů a v případě potřeby také polem pro vysvětlení pojmů. O příslušnosti k tematickému oddílu vypovídá barevný pruh a podbarvení většiny polí. Toto schéma je vhodné využít v případech, kdy není nutné vyjadřovat srovnání mezi hodnotami z rozdílných let. Hlavní mapa je zobrazena v měřítku 1:105 000 a vedlejší v měřítku 1:220 000. Schéma bylo využito při tvorbě atlasového listu, vyjadřujícího index vývoje obyvatelstva.

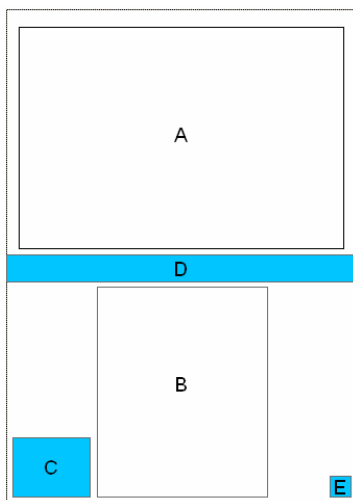
schéma číslo II

- A – mapa urbanistických obvodů
- B – mapa městských částí
- C – seznam urbanistických obvodů
- D – zdroje
- E – barevný pruh oddílu s názvem tématu atlasového listu
- F – číslo listu

Schéma číslo III je nejjednodušší variantou. Obsahuje pouze mapu urbanistických obvodů, pole pro uvedení zdrojů, pole se seznamem urbanistických obvodů a pole pro očíslování atlasového listu. Příslušnost k tematickému oddílu je vyjádřena barevným pruhem a podbarvením většiny polí. V rámci tohoto schématu je použita mapa v měřítku 1:100 000. Schéma bylo využito při tvorbě atlasového listu obsahujícího mapu administrativního členění.

Schéma číslo III

- A – mapa urbanistických obvodů
- B – seznam urbanistických obvodů
- C – zdroje
- D – barevný pruh oddílu s názvem tématu atlasového listu
- E – číslo listu

Tato schémata umožňují zobrazení map v takových měřítkách, která jsou kompromisem dobré přehlednosti a čitelnosti map.

8.3. Atlasové listy

V rámci návrhu bylo zpracováno šest atlasových dvojlistů a dva atlasové listy. Vzhledem k výše zmíněným nárokům na vlastnosti map byly listy navrženy ve formátu A4 a jsou pro ně použita schémata číslo II a III, která jsou rovněž uvedena výše. Dvojlisty jsou navrženy ve formátu A3 a je pro ně zvoleno schéma číslo I.

Atlasové dvojlisty zobrazují vždy stav sledovaných ukazatelů v roce 1991 a 2001, a to jak v urbanistických obvodech, tak i v městských částech. Byly takto navrženy za účelem možnosti srovnání vývoje vybraných ukazatelů v jednotlivých letech. V hlavních mapách, jimiž jsou zde mapy urbanistických obvodů, jsou nastaveny identické intervaly tak, aby byl zvýrazněn vývoj sledovaného jevu. Díky tomu jsou identické i vyjadřovací prostředky jednotlivých intervalů. V případě absence některého z intervalů v mapě je tento interval doplněn poznámkou „nevyskytuje se“. Vedlejšími mapami v dvojlistech jsou mapy městských částí, u kterých nebylo v některých případech vhodné výše uvedenou metodu nastavení intervalů použít. Jsou proto doplněny grafem, který o časovém vývoji dobře vypovídá

Atlasové listy ve formátu A4 byly navrženy pro případy, kdy není bezprostředním cílem porovnávat hodnoty v čase, i když by samozřejmě bylo možné i v tomto případě zobrazit časový vývoj, jak dokládá vytvořený list obsahující mapu indexu vývoje obyvatelstva.

Jednotlivé listy a dvojlisty se nacházejí v kapitole Přílohy, coby přílohy č.2-9. V tištěné podobě jsou přílohy vloženy do této bakalářské práce ve formě volných listů.

9. KOMENTÁŘ K NAVRŽENÝM ATLASOVÝM LISTŮM

Tato kapitola je věnována stručnému komentáři navržených atlasových listů, jež by se měly stát součástí atlasového díla.

Atlasový list číslo 4 zobrazuje mapu administrativního členění Českých Budějovic. Mapa je popsána čísly urbanistických obvodů a je doplněna seznamem jejich názvů. V mapě jsou zároveň barevně odlišeny městské části a je tedy dobře patrné, do které městské části urbanistické obvody přísluší. Tento list by bylo vhodné zařadit před listy a dvojlisty tematických oddílů, například vedle strany úvodu.

Atlasový list číslo 7 zobrazuje index vývoje obyvatelstva. Jeho mapy vyjadřují vývoj vzhledem k roku 1991. Nejzajímavějšími hodnotami jsou hodnoty extrémní. Vysokých hodnot zde dosahují obvody U Dobrovodského potoka, Za lineckou tratí, Za Voříškovým Dvorem a za Otýlí. Vyšších hodnot dosahují i obvody Sídliště Máj, U Čertíka, Světlík. Nejnižší hodnoty jsou vázány na obvody U Rozumova Dvora, U pivovaru a Nemocnice. Velmi nízké hodnoty vykazuje také obvod V háječku. V rámci městských částí vykazují nejnižší hodnotu České Budějovice 1.. Nejvyšší hodnoty vykazují České Budějovice 2 a 4. List byl zařazen do I. oddílu atlasu.

Dvojlist číslo 5 se zabývá absolutními počty obyvatelstva. Ze srovnání map urbanistických obvodů je patrné, že v průběhu času se počty obyvatelstva v jednotlivých urbanistických obvodech příliš neměnily. K úbytku obyvatelstva vůči roku 1991 došlo například v obvodu Suché Vrbné, U hřbitova a České Budějovice – střed. K největšímu nárůstu došlo v obvodu Sídliště Máj. K mírnému poklesu docházelo téměř ve všech městských částech v výjimkou Českých Budějovic 2, kde došlo ke zvýšení počtu obyvatel. Na tomto nárůstu se největší měrou podílí již zmíněný obvod Sídliště Máj. Počet obyvatel Českých Budějovic 4 zůstal na stejné hodnotě. Dvojlist byl zařazen do I. oddílu atlasu.

Dvojlist číslo 6 vyjadřuje hodnoty hustoty zalidnění. Ze zde uvedených map je patrný mírný pokles hustoty zalidnění, a to zejména v centrální části města. Pokles se konkrétně dotkl obvodů: U Hřbitova, U Pekárenské, České Budějovice střed, Sídliště Vltava a Sídliště Šumava. K nárůstu hustoty zalidnění došlo v obvodu Sídliště Máj a Nové Vráto. Ve většině městských částí je pozorován mírný pokles hustoty zalidnění. Výjimkou jsou České Budějovice 2, kde došlo k mírnému zvýšení hustoty zalidnění a České Budějovice 4, které vykazují setrvalý stav. Tento dvojlist byl zařazen do I. oddílu atlasu.

Dvojlistem číslo 10 je vyjádřen index feminity. V rámci tohoto ukazatele došlo k nejmarkantnějším změnám v obvodu Sokolský ostrov, kde se hodnoty výrazně zvýšily.

Další nárůst je pozorovatelný v Novém Vráťě – průmyslový obvod, U Vrbného a u Špačků – za hřbitovem, U Hřbitova a Za lineckou tratí. Maximálních hodnot dosahuje obvod U rybníčků. Naopak markantní pokles hodnoty indexu feminity byl zaznamenán U Malého jezu – U Špačků. K dalšímu poklesu došlo v obvodu Vysoká škola, Stromovka. V rámci městských částí došlo k většinovému poklesu. Výjimku tvoří České Budějovice 2 a 7, kde došlo k mírnějšímu nárůstu hodnot. List byl zařazen do II. oddílu atlasu.

Dvojlist číslo 25 vyjadřuje procentuální zastoupení vyjíždějících do zaměstnání z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Nejvýraznější změny vykazují obvody U rybníčků a U pivovaru, kde došlo k výraznému navýšení hodnot. Dále došlo ke zvýšení v obvodu U plavské silnice, Třebotovice, Mladé – Červený Dvůr, Za lineckou tratí. Pokles hodnot vykazuje České Vrbné, Nové Vráto - průmyslový obvod, Za Otýlí, Sídliště Máj a U Špačků – za hřbitovem. Z městských částí došlo k poklesu hodnot v Českých Budějovicích 1 a 2. Ve zbytku městských částí se hodnoty zvýšily. Dvojlist byl zařazen do II. oddílu atlasu.

Dvojlist číslo 12 udává procentuální zastoupení ekonomicky aktivních, kteří pracují v zemědělství, lesnictví a rybolovu. Ve všech urbanistických obvodech došlo k poklesu podílu ekonomicky aktivních obyvatel v tomto odvětví, přičemž obvody, které leží v okrajových částech, vykazují extrémní pokles. Jedná se zejména o obvody Kaliště, Třebotovice, Světlík, Za Otýlí, U Čertíka, České Vrbné. Razantní pokles je také dobře patrný v mapách a grafu městských částí. Dvojlist byl zařazen do II. oddílu.

Dvojlist číslo 15 vypovídá o indexu hospodářského zatížení. Je z něj patrný velký pokles hodnot tohoto indexu v celém území města až na výjimky, kterými jsou obvod Za lineckou tratí a U Dobrovodského potoka. Tento pokles je nejspíše způsoben posunutím věkové hranice pro odchod do důchodu, díky čemuž je v současné době větší podíl obyvatel v produktivním věku. Dvojlist byl zařazen do II. oddílu atlasu.

10. ZÁVĚR

Na závěr práce se pokusím shrnout průběh jejího zpracování, dosažené výsledky a úskalí, se kterými jsem se potýkal.

Na počátku této bakalářské práce stála idea vytvořit návrh koncepce podrobného atlasového díla, které by mohlo plnit úlohu důležitého a přínosného zdroje informací o obyvatelstvu města. Tvorbu městských atlasů považuji za prospěšnou a logickou činnost. Taková díla totiž mohou sloužit nejen občanům města a široké veřejnosti, ale i činitelům veřejné správy. Městské atlasy jsou v našich podmínkách poměrně vzácné, což je také jeden z důvodů, proč jsem se na tuto oblast rozhodl zaměřit.

Před samotným návrhem koncepce atlasu bylo nutné prostudovat značné množství odborné literatury a analyzovat vydaná atlasová díla příbuzné problematiky. Následně bylo možné začít promýšlet možnou koncepci. Byl zpracován návrh jednotlivých tematických oddílů a v návaznosti na ně proběhl sběr potřebných dat a jejich zpracování. Obsah atlasu byl navržen především s ohledem na dostupná data pro dané území. Cílem bylo navrhnout atlas, který by se dal alespoň z větší části na základě těchto dat vytvořit. S největším problémem jsem se setkal právě v této fázi, protože veřejnosti přístupných dat pro území měst je obecně velmi málo. To je pravděpodobně také hlavním limitujícím faktorem při tvorbě atlasů, zabývajících se tematikou obyvatelstva měst.. Vytvoření kvalitního a obsahově rozsáhlého díla totiž vyžaduje získání mnohých dat pomocí vlastních šetření, což je značně náročné a nákladné. Tento fakt se projevil i na výsledné podobě bakalářské práce. Navržená koncepce atlasu vychází spíše z klasických ukazatelů a využívá základních kartografických vyjadřovacích metod. Tyto metody se však v průběhu tvorby práce dobře osvědčily. Zejména metoda kartogramu prokázala téměř všestrannou možnost využití. Považuji ji za velmi vhodnou pro využití v atlasech měst, neboť při ní nevznikají problémy s překryvem prvků ani v nejmenších územních částech, na rozdíl od některých jiných metod. Při snaze využívat metodu kartodiagramu docházelo často k překryvu znaků v mapách, zejména na území nejmenších urbanistických obvodů. Z tohoto důvodu byla ve většině případů volena k zobrazení sledovaných jevů právě metoda kartogramu. Problém s překrýváním znaků by při zachování mnou navržených schémat vyžadoval použití většího formátu atlasu, než je navržený formát A4. Volbu většího formátu ovšem považuji vzhledem k zamýšlenému širšímu využití díla za problematickou, neboť by atlas ve větším formátu byl finančně nákladnější.

Ukázkové atlasové listy a dvojlisty dle mého názoru dobře zobrazují sledované charakteristiky a přinášejí zajímavé informace. Zejména v atlasových dvojlistech se mi podařilo dosažení efektu zobrazení vývoje ukazatelů v čase, což umožňuje pochopení dějů na území města. Vytvořené mapy mohou posloužit i k tvorbě prognóz dalšího vývoje. Domnívám se tedy, že došlo ke splnění předpokladů o širším využití díla v řadách běžné veřejnosti, ale i v odborných kruzích a veřejné správě.

Tvorba této bakalářské práce pro mne byla přínosná z hlediska rozvoje mých dovedností, zejména v oblasti vyhledávání relevantních dat a jejich zpracování. Přispěla také k prohloubení znalostí kartografické i atlasové tvorby a v neposlední řadě i k procvičení nabytých vědomostí z oblasti zpracování digitálních mapových výstupů. Mimo jiné jsem také získal zkušenost s tvorbou mapového díla, jehož vyhotovení je velice časově náročné a mělo by být v optimálním případě zpracováno týmem odborníků. Při zpracovávání jednotlivcem je totiž pro autora obtížné odstranit veškeré nedostatky a chyby, kterých se v mapách mohl dopustit během jejich tvorby. Konečná podoba proto vyžaduje v ideálním případě korekturu odborníka nezainteresovaného do samotného průběhu tvorby.

11. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

11.1. Tištěná literatura

DAVIS, D. E. (2000): Jak vytvářet vlastní mapy. Computer Press, 120 s.

HÁJÍČKOVÁ, J. (2009): Obyvatelstvo Českobudějovické aglomerace (sociální a demografická struktura aglomerace). Magisterská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 125 s.

MIKULÍK, O., VOŽENÍLEK, V., VAISHAR, A. a kol. (2008): Studium rozvoje regionu založené na vizualizaci geoinformačních databází. Olomouc, Univerzita Palackého, 181 s.

PEJCHAROVÁ, S. (2009): Koncepce atlasu Jihočeského kraje. Magisterská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra geografie, 90 s.

RAPANT, P. (2002) Geoinformační technologie. Ostrava: Vysoká škola báňská – Technická univerzita. 125 s.

RŮŽKOVÁ, J. a kol. (2005): Statistický lexikon obcí České republiky 2005. Ottovo nakladatelství, s. r. o., 1358 s.

RŮŽKOVÁ, J. a kol (1994): Statistický lexikon obcí České republiky 1992. Sevt, a. s., Praha, 895 s.

VOŽENÍLEK, V. (2001): Aplikovaná kartografie I. Tematické mapy. Olomouc, Univerzita Palackého, 187 s.

VYSTOUPIL, J., TOUŠEK, V., KUNC, J. a kol. (2008): Ekonomická a sociální geografie. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., Plzeň, 411s.

Atlasová tvorba

ANDRLE, A. (2004): Územně technické podklady na úseku obyvatelstva a osídlení za správní obvody obcí s rozšířenou působností – atlas. Úrs Praha, a.s., Praha, 47 s.

Atlas Československé socialistické republiky (1966): Československá akademie věd, Praha.

Atlas obyvatelstva ČSSR (1987): Geografický ústav ČSAV, Praha.

Atlas obyvatelstva Slovenska (2006):Univerzita Komenského, Bratislava, 168 s.

Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR (1992): Geografický ústav ČSAV, Praha.

EBELOVÁ, I., ŘEZNÍČEK, M., WOITSCHOVÁ, K., WOITSCH, J. (2007): Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska. Etnologický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praha, 136 s. + přílohy.

KUČERA, M., SRB, V. (1962): Atlas obyvatelstva ČSSR. Ústřední správa geodézie a kartografie, Praha, 91 s. + přílohy.

VAISHAR, A. a kol. (2009): Současný vývoj vnitřních částí Brna a Ostravy. Ústav geoniky AV ČR, v.v.i., Brno, 136 s.

VOŽENÍLEK, V. a kol. (2008): Hranicko – atlas rozvoje mikroregionu, Univerzita Palackého, Přírodovědecká fakulta, Olomouc, 174 s.

Manuály GIS

ArcGIS 9 – Getting Started With ArcGIS, ESRI, 2004.

ArcGIS 9 – Using ArcGIS Desktop, ESRI, 2006.

11.2. Elektronické zdroje

Portál Českého statistického úřadu [online]. WWW:
<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home> [3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj* [online]. WWW:
[http://czso.cz/x/redakce.nsf/i/ciselnik_sidelnich_lokalit_v_kraji/\\$File/ciselnik_ZSJ.xls](http://czso.cz/x/redakce.nsf/i/ciselnik_sidelnich_lokalit_v_kraji/$File/ciselnik_ZSJ.xls)
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Demografické údaje za vybraná města Jihočeského kraje* [online]. WWW:
[http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/\\$File/c_budejovice.XLS](http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/$File/c_budejovice.XLS) [3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Počet obyvatel v obcích Jihočeského kraje k 1.1.2011* [online]. WWW:
https://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/pocet_obyvatel_v_obcich_jihoceskeho_kraje
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Registr sčítacích obvodů a budov* [online]. WWW:
<http://registry.czso.cz/irso/mapa.jsp?kodcis=47&kod=62219&obrprvId=5951822#>
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Složení obyvatelstva podle pohlaví a věkových skupin v roce 2010* [online]. WWW:
[http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/34004EADBA/\\$File/0001110403.xls](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/34004EADBA/$File/0001110403.xls)
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Souhrnná data za obec České Budějovice* [online].
WWW: [https://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/\\$File/c_budejovice.XLS](https://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/ceske_budejovice/$File/c_budejovice.XLS)
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Statistická ročenka České republiky 2011* [online].
WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-0400>
[3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Územně analytické podklady ČSÚ* [online]. WWW:
[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_za_vsechny_obce_cr_mimo_slodb/\\$File/uapobce.xls](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/aktualni_udaje_za_vsechny_obce_cr_mimo_slodb/$File/uapobce.xls) [3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Věkové složení obyvatelstva v roce 2010* [online].
WWW: <http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/p/4003-11> [3.4.2012]

Portál Českého statistického úřadu, *Základní sídelní jednotky* [online]. WWW:
http://www.czso.cz/csu/rso.nsf/i/zsj_rso [3.4.2012]

Portál města České Budějovice, *Informační listy* [online]. WWW:
http://www.c-budejovice.cz/SiteCollectionDocuments/Infolisty_CZE-0024.pdf [3.4.2012]

Portál města České Budějovice [online]. WWW:
<http://www.c-budejovice.cz/cz/mesto/o-meste/stranky/o-meste.aspx> [3.4.2012]

Portál Regionálního informačního servisu, *obec České Budějovice* [online]. WWW:
<http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=544256> [3.4.2012]

Tematický atlas města Žďár nad Sázavou [online]. WWW:
<http://www.zdarns.cz/mestsky-urad/zodboru/SP-Atlas.pdf> [3.4.2012]

SEZNAM PŘÍLOH

Tabulka č.1: Hodnocení analyzovaných atlasových děl

Tabulka č. 2: Přehled použitých dat za městské části Českých Budějovic v roce 1991

Tabulka č. 3: Přehled použitých dat za městské části Českých Budějovic v roce 2001

Tabulka č. 4: Přehled použitých dat za urbanistické obvody Českých Budějovic v roce 1991

Tabulka č. 5: Přehled použitých dat za urbanistické obvody Českých Budějovic v roce 2001

Příloha č. 1: Návrh obsahu Atlasu obyvatelstva města České Budějovice

Příloha č. 2: Atlasový list číslo 4 - Administrativní členění Českých Budějovic

Příloha č. 3: Atlasový list číslo 7 - Vývoj obyvatelstva – index vývoje obyvatelstva

Příloha č. 4: Atlasový dvojlist číslo 5 – Rozmístění obyvatelstva – počet obyvatel

Příloha č. 5: Atlasový dvojlist číslo 6 – Rozmístění obyvatelstva – hustota zalidnění

Příloha č. 6: Atlasový dvojlist číslo 10 – Struktura dle pohlaví – index feminity

Příloha č. 7: Atlasový dvojlist číslo 12 – Struktura dle ekonomické aktivity – Procentuální zastoupení ekonomicky aktivních v zemědělství, lesnictví a rybolovu

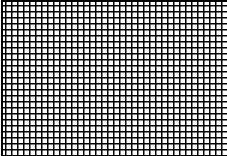
Příloha č. 8: Atlasový dvojlist číslo 15 – Struktura dle ekonomické aktivity – index hospodářského zatížení

Příloha č. 9: Atlasový dvojlist číslo 25 – Prostorový pohyb obyvatelstva – Procentuální zastoupení vyjíždějících do zaměstnání z celkového počtu ekonomicky aktivních

Poznámka: Přílohy 2 – 9 jsou vyhotoveny v digitální i tištěné podobě. Tištěná podoba je přiložena ve formě volných listů.

PŘÍLOHY

Tabulka č.1: Hodnocení analyzovaných atlasových děl

	Obsah	Kompozice	Matemat. prvky	Čitelnost	Kvalita tech. provedení kartograf. interpretace	Estetika	Výsledná známka
Hranicko – atlas rozvoje mikroregionu	1	1	1	1	1	1	1
Atlas obyvatelstva Slovenska	1	1	1	1	1	1	1
Atlas Československé socialistické republiky	1	2	1	1	2	2	1,50
Atlas obyvatelstva ČSSR (1987)	1	2	2	1	2	2	1,67
Atlas obyvatelstva ČSSR (1962)	3	2	2	2	1	1	1,83
Atlas životního prostředí a zdraví obyvatelstva ČSFR	1	2	2	2	2	3	2
Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska V. Židovské obyvatelstvo v Čechách v letech 1792 - 1794	3	2	2	1	2	3	2,17
Současný vývoj vnitřních částí Brna a Ostravy	2	3	2	2	2	3	2,33
Tematický atlas města Žďár nad Sázavou	1	3	2	3	3	3	2,5
Územně technické podklady na úseku obyvatelstva a osídlení za správní obvody obcí s rozšířenou působností – ATLAS	2	3	2	3	3	4	2,83

Tabulka č. 2: Přehled použitých dat za městské části Českých Budějovic v roce 1991

Městská část	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo									Ekonomicky aktivní					
		Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index vývoje obyvatelstva (1991 - 2001)	Index feminity	0-14 let	Muži 15 - 60 let a ženy 15 - 55 let	Muži 60+ a ženy 55+ let	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Vyjíždějící za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkového počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
ČB 1	35	2177	62,2	1042	1135	85,2	1089,3	475	1245	457	1167	37	3,2	129	11,1	1,7
ČB 2	2087	36143	17,3	17870	18273	109,5	1022,6	10210	22640	3293	20366	680	3,3	3345	16,4	1,6
ČB 3	734	27778	37,8	13223	14555	94,6	1100,7	4794	16656	6328	15238	600	4,0	1655	10,9	1,7
ČB 4	627	1519	2,4	726	793	104	1092,3	293	848	378	789	45	5,7	72	9,1	1,8
ČB 5	1161	8041	6,9	3873	4168	96,5	1076,2	1330	5131	1580	4514	214	4,7	508	11,3	1,6
ČB 6	461	9093	19,7	4359	4734	95	1086,0	1701	5171	2221	4836	180	3,7	522	10,8	1,8
ČB 7	455	12492	27,5	5902	6590	93,2	1116,6	1891	7153	3448	6721	294	4,4	755	11,2	1,7

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky 2005

- Statistický lexikon obcí České republiky 1992

- ČSÚ - Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj

- ČSÚ - Územně analytické podklady ČSÚ

- Vlastní výpočty

Tabulka č. 3: Přehled použitých dat za městské části Českých Budějovic v roce 2001

Městská část	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo								Ekonomicky aktivní					
		Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Ve věku 0 - 14 let	Ve věku 15 - 64 let	Ve věku 65+	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Počet vyjíždějících za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkového počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
ČB 1	35	1855	53,0	897	958	1068	279	1343	233	997	7	0,7	101	10,1	1,4
ČB 2	2087	39592	19,0	19339	20253	1047	7369	29264	2959	22043	238	1,1	3211	14,6	1,4
ČB 3	734	26266	35,8	12535	13731	1095	3668	18234	4364	13327	168	1,3	1628	12,2	1,4
ČB 4	627	1579	2,5	778	801	1030	235	1113	231	833	27	3,2	79	9,5	1,4
ČB 5	1161	7759	6,7	3779	3980	1053	1093	5585	1081	4095	63	1,5	478	11,7	1,4
ČB 6	461	8639	18,7	4179	4460	1067	1239	5990	1410	4386	46	1,0	509	11,6	1,4
ČB 7	455	11649	25,6	5483	6166	1125	1486	7555	2608	5475	54	1,0	639	11,7	1,5

Zdroj: Statistický lexikon obcí České republiky 2005

- Statistický lexikon obcí České republiky 1992

- ČSÚ - Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj

- ČSÚ - Územně analytické podklady ČSÚ; Vlastní výpočty

Tabulka č. 4: Přehled použitých dat za urbanistické obvody Českých Budějovic v roce 1991

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo									Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Index vývoje obyvatelstva (1991 - 2001)	0-14 let	Muži 15 - 60 let a ženy 15 - 55 let	Muži 60+ a ženy 55+ let	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Vyjíždějící za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkového počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
1	České Budějovice-střed	26	2164	83,2	1036	1128	1088,8	85,3	471	1238	455	1162	37	3,2	128	11	1,7
2	Sokolský ostrov	9	13	1,4	6	7	1166,7	76,9	4	7	2	5	0	0	1	20	1,9
3	Stromovka	223	163	0,7	72	91	1263,9	111	24	97	42	87	7	8	9	10,3	1,7
4	Čtyři Dvory	36	1603	44,5	794	809	1018,9	97	256	953	394	868	43	5	122	14	1,7
5	Vysoká škola	66	348	5,3	157	191	1216,6	102,9	65	217	66	203	21	10,3	30	14,8	1,6
6	Sídlíště Šumava	41	7220	176,1	3553	3667	1032,1	88,9	1459	4757	1004	4098	116	2,8	477	11,6	1,5
7	Švábův Hrádek	147	1	0	X	X	X	100	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	U Vávrovského rybníka	95	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Sídlíště Vltava	129	12921	100,2	6377	6544	1026,2	92,2	3790	8059	1072	7164	206	2,9	904	12,6	1,6
10	Přístav	41	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	České Vrbné	552	306	0,6	146	160	1095,9	124,2	69	188	49	174	36	20,7	45	25,9	1,6
12	Haklovy Dvory	569	101	1,2	50	51	1020	137,6	17	56	28	56	17	30,4	3	5,4	1,8
13	Zavadilka	34	424	12,5	217	207	953,9	98,8	86	273	65	243	18	7,4	35	14,4	1,6
14	Čtyři Dvory-střed	22	575	26,1	262	313	1194,7	87	106	313	156	285	18	6,3	32	11,2	1,8
15	Sídlíště Máj	132	12481	94,6	6231	6250	1003	142,1	4338	7726	417	7188	198	2,8	1688	23,5	1,6
16	U požární zbrojnice	26	2943	113,2	1401	1542	1100,6	90,5	523	1766	654	1625	104	6,4	175	10,8	1,7
17	U hřbitova	38	4002	105,3	1839	2163	1176,2	91,1	496	2252	1254	2044	68	3,3	222	10,9	1,8
18	Sídlíště Na pražské	54	6047	112	2863	3184	1112,1	103	765	3762	1520	3454	108	3,1	399	11,6	1,6
19	Za poliklinikou	35	2980	85,1	1411	1569	1112	94,3	651	1726	603	1594	60	3,8	151	9,5	1,7
20	Na sadech	40	3995	100	1901	2094	1101,5	87,1	935	2355	705	2126	66	3,1	215	10,1	1,7
21	U Pekárenské	48	4900	102,1	2378	2522	1060,6	90,3	727	3049	1124	2802	76	2,7	308	11	1,6
22	Zahrádky	13	1	0,1	X	X	X	100	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo									Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index femininity	Index vývoje obyvatelstva (1991 - 2001)	0-14 let	Muži 15 - 60 let a ženy 15 - 55 let	Muži 60+ a ženy 55+ let	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Vyjíždějící za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkové počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
23	U pražské silnice	255	287	1,1	135	152	1126	100	52	167	68	155	13	8,4	14	9	1,7
24	Za Voříškovým Dvorem	65	25	0,38	15	10	666,7	2500	3	17	5	17	0	0	0	0	1,5
25	Kněžské Dvory	18	479	26,6	219	260	1187,2	105	97	264	118	246	6	2,4	20	8,1	1,8
26	Nemanice	54	2042	37,8	1023	1019	996,1	104,3	526	1245	271	1133	93	8,2	146	12,9	1,6
27	Dolní Světlíky	22	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Nemanický rybník	19	18	1	8	10	1250	88,9	4	12	2	7	1	14,3	0	0	1,5
29	U Čertíka	47	59	1,25	29	30	1034,5	140,7	15	40	4	35	5	14,3	5	14,3	1,5
30	Světlík	58	22	0,4	14	8	571,4	145,5	5	13	4	13	6	46,2	1	7,7	1,7
31	Za Otýlí	105	16	0,2	8	8	1000	237,5	4	10	2	10	3	30	2	20	1,6
32	Nové Vráto – prům. obvod	173	36	0,2	14	22	1571,4	61,1	6	19	11	17	0	0	3	17,6	1,9
33	U Rozumova Dvora	33	6	0,2	3	3	1000	33,3	2	3	1	4	0	0	0	0	2
34	Husova Kolonie	11	281	25,5	134	147	1097	101,8	51	162	68	153	8	5,2	11	7,2	1,7
35	Husova Kolonie-zahrádky	38	6	0,2	3	3	1000	100	0	5	1	5	0	0	1	20	1,2
36	Nové Vráto	31	574	18,5	277	297	1072,2	121,1	113	306	155	285	15	5,3	28	9,8	1,9
37	U křížku	178	578	3,2	273	305	1117,2	86,2	112	330	136	302	13	4,3	26	8,6	1,8
38	Suché Vrbné-prům. obvod	80	369	4,6	163	206	1263,8	92,7	77	223	69	197	14	7,1	20	10,2	1,7
39	Pětídomí	49	2846	58,1	1357	1489	1097,3	97,2	478	1808	560	1590	70	4,4	187	11,8	1,6
40	U Vrbného	21	96	4,6	43	53	1232,6	90,6	23	56	17	46	2	4,3	3	6,5	1,7
41	Suché Vrbné	61	4008	65,7	1957	2051	1048	91,9	614	2626	768	2292	77	3,4	247	10,8	1,5
42	U Dobrovodského potoka	45	2	0	1	1	1000	5250	0	0	2	0	0	0	0	0	0
43	Pohůrka	17	435	25,6	208	227	1091,3	102,5	67	259	109	234	12	5,1	30	12,8	1,7
44	U rybníčků	50	4	0	1	3	3000	100	0	4	0	2	0	0	0	0	1
45	Kaliště	313	61	0,2	30	31	1033,3	103,3	11	32	18	37	18	48,6	4	10,8	1,9
46	Třebotovice	525	220	0,4	113	107	947	119,1	60	123	37	116	21	18,1	17	14,7	1,8
47	Brněnské Předměstí	50	3363	67,2	1615	1748	1082,4	85	714	1899	750	1775	69	3,9	197	11,1	1,8

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo									Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Index vývoje obyvatelstva (1991 - 2001)	0-14 let	Muži 15 - 60 let a ženy 15 - 55 let	Muži 60+ a ženy 55+ let	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Vyjiždějící za prací	Poměr vyjiždějících za prací z celkové počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
48	U nádraží	53	11	0,2	5	6	1200	145,5	5	6	0	6	1	16,7	0	0	1,8
49	U Novohradské	71	212	3	101	111	1099	99,5	44	121	47	107	12	11,2	14	13,1	1,8
50	Havlíčkova kolonie	29	3150	108,6	1492	1658	1111,3	90,5	531	1768	851	1675	54	3,2	180	10,7	1,8
51	U Malého jezu-U Špačků	32	2	0,1	1	1	1000	150	0	2	0	2	0	0	0	0	1
52	Mladé-Červený Dvůr	45	1372	30,5	670	702	1047,8	123,2	226	813	333	760	21	2,8	74	9,7	1,7
53	U Špačků-za hřbitovem	72	76	1,1	36	40	1111,1	109,2	13	40	23	38	2	5,3	5	13,2	1,9
54	Nové Hodějovice	77	826	10,7	404	422	1044,6	102,3	148	475	203	430	20	4,7	46	10,7	1,7
55	Za potokem	32	81	2,5	35	46	1314,3	102,5	20	47	14	43	1	2,3	6	14	1,7
56	V háječku	31	108	3,5	57	51	894,7	69,4	26	66	16	64	9	14,1	1	1,6	1,6
57	U Matice školské	39	3652	93,6	1652	2000	1210,7	91,5	542	1962	1148	1886	58	3,1	192	10,2	1,9
58	U pivovaru	6	37	6,2	18	19	1055,6	29,7	4	26	7	21	0	0	1	4,8	1,4
59	U Malše	38	1	0	X	X	X	100	X	X	X	X	X	X	X	X	X
60	U plavské silnice	17	28	1,6	15	13	866,7	114,3	4	19	5	17	0	0	2	11,8	1,5
61	Krumlovské Předměstí	55	4405	80,1	2053	2352	1145,6	92,8	677	2368	1360	2246	91	4,1	240	10,7	1,9
62	Nemocnice	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	U nemocnice	27	5	0,2	2	3	1500	140	2	3	0	2	1	50	0	0	1,7
64	Rožnov-sever	99	3473	35,1	1705	1768	1037	94,6	517	2206	750	2048	113	5,5	259	12,6	1,6
65	Za lineckou tratí	34	0	0	0	0	0	1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Rožnov-jih	91	783	8,6	399	384	962,4	101,8	119	502	162	437	22	5	60	13,7	1,6

Tabulka č. 5: Přehled použitých dat za urbanistické obvody Českých Budějovic v roce 2001

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo								Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Ve věku 0 - 14 let	Ve věku 15 - 64 let	Ve věku 65+	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Počet vyjíždějících za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkového počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
1	České Budějovice-střed	26	1845	71	894	951	1063,8	277	1336	232	991	7	0,7	100	10,1	1,4
2	Sokolský ostrov	9	10	1,1	3	7	2333,3	2	7	1	6	0	0	1	16,7	1,4
3	Stromovka	223	181	0,8	86	95	1104,7	40	117	24	83	6	7,2	7	8,4	1,5
4	Čtyři Dvory	36	1555	43,2	756	799	1056,9	209	1057	289	779	10	1,3	94	12,1	1,5
5	Vysoká škola	66	358	5,4	174	184	1057,5	48	259	51	189	11	5,8	15	8	1,4
6	Sídlíště Šumava	41	6415	156,6	3129	3286	1050,2	770	4929	716	3799	45	1,2	491	13	1,3
7	Švábův Hrádek	147	1	0	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	U Vávrovského rybníka	95	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Sídlíště Vltava	129	11911	92,3	5795	6116	1055,4	1581	9290	1040	6976	58	0,8	903	13	1,3
10	Přístav	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	České Vrbné	552	380	0,7	185	195	1054,1	53	288	39	207	7	3,4	25	12,1	1,3
12	Haklovy Dvory	569	139	0,2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
13	Zavadilka	34	419	12,3	211	208	985,8	47	313	59	238	8	3,4	27	11,3	1,3
14	Čtyři Dvory-střed	22	500	22,7	242	258	1066,1	80	347	73	248	3	1,2	21	8,5	1,4
15	Sídlíště Máj	132	17733	134,3	8693	9040	1039,9	4517	12564	652	9445	79	0,8	1619	17,1	1,4
16	U požární zbrojnice	26	2663	102,4	1245	1418	1139	297	1914	452	1408	19	1,3	192	13,6	1,4
17	U hřbitova	38	3647	96	1656	1991	1202,3	409	2326	912	1714	24	1,4	226	13,2	1,6
18	Sídlíště Na pražské	54	6225	115	2927	3298	1126,8	903	4124	1198	2997	28	1	369	12,3	1,5
19	Za poliklinikou	35	2809	80,3	1417	1392	982,4	540	1994	275	1436	12	0,8	171	12	1,4
20	Na sadech	40	3479	87	1692	1787	1056,1	525	2556	398	1910	18	1	209	11	1,4
21	U Pekárenské	48	4423	92,1	2104	2319	1102,2	527	3064	832	2209	27	1,2	278	12,6	1,4
22	Zahrádky	13	1	0,1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo								Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Ve věku 0 - 14 let	Ve věku 15 - 64 let	Ve věku 65+	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Počet vyjíždějících za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkové počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
23	U pražské silnice	255	287	1,1	148	139	939,2	38	219	30	169	8	4,7	14	8,3	1,3
24	Za Voříškovým Dvorem	65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Kněžské Dvory	18	503	28	242	261	1078,5	83	356	64	270	6	2,2	33	12,2	1,4
26	Nemanice	54	2130	39,4	1057	1073	1015,1	332	1601	197	1154	26	2,3	134	11,6	1,3
27	Dolní Světlíky	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Nemanický rybník	19	16	0,8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
29	U Čertíka	47	83	1,8	42	41	976,2	11	68	4	51	0	0	2	4	1,2
30	Světlík	58	32	0,6	19	13	684,2	5	24	3	20	5	25	1	5	1,3
31	Za Otýlů	105	38	0,4	29	9	310,3	2	35	1	31	0	0	1	3,2	1,1
32	Nové Vráto-průmyslový obvod	173	22	0,1	8	14	1750	4	14	4	10	0	0	1	10	1,6
33	U Rozumova Dvora	33	2	0,1	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
34	Husova Kolonie	11	286	26	136	150	1103	41	202	43	147	6	4,1	16	10,9	1,4
35	Husova Kolonie-zahrádky	38	6	0,2	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
36	Nové Vráto	31	695	22,4	341	354	1038,1	108	481	106	345	5	1,4	31	9	1,4
37	U křížku	178	498	2,8	240	258	1075	75	353	70	277	11	4	29	10,5	1,4
38	Suché Vrbné-prům. obvod	80	342	4,3	168	174	1035,7	44	261	37	204	5	2,5	20	9,8	1,3
39	Pětídomí	49	2765	56,4	1352	1413	1045,1	409	1969	387	1409	17	1,2	174	12,3	1,4
40	U Vrbného	21	87	4,1	36	51	1416,7	14	62	11	47	1	2,1	8	17	1,4
41	Suché Vrbné	61	3685	60,4	1789	1896	1059,8	486	2674	525	1972	27	1,4	214	10,9	1,4
42	U Dobrovodského potoka	45	105	2,3	49	56	1142,9	28	73	4	55	2	3,6	9	16,4	1,4
43	Pohůrka	17	446	26,2	221	225	1018,1	61	304	81	233	2	0,9	19	8,2	1,5
44	U rybníčků	50	4	0,1	1	3	3000	0	4	0	3	0	0	2	66,7	1
45	Kaliště	313	63	0,2	30	33	1100	7	42	14	31	2	6,5	4	13	1,5
46	Třebotovice	525	262	0,5	133	129	970	44	196	22	141	7	5	28	19,9	1,3

Číslo urbanistického obvodu	Název urbanistického obvodu	Výměra (ha) - odhad GIS	Obyvatelstvo								Ekonomicky aktivní					
			Celkem	Hustota zalidnění (ob./ha)	Muži	Ženy	Index feminity	Ve věku 0 - 14 let	Ve věku 15 - 64 let	Ve věku 65+	Celkem	V zemědělství, lesnictví, rybolovu	Poměr EA v zemědělství, lesnictví, rybolovu k EA (%)	Počet vyjíždějících za prací	Poměr vyjíždějících za prací z celkového počtu EA (%)	Index hospodářského zatížení
47	Brněnské Předměstí	50	2858	57	1390	1468	1056,1	431	2010	417	1497	23	1,5	192	12,8	1,4
48	U nádraží	53	16	0,3	7	9	1285,7	2	14	0	10	0	0	1	10	1,1
49	U Novohradské	71	211	2,97	106	105	990,6	41	151	19	119	0	0	13	11	1,4
50	Havlíčková kolonie	29	2850	98,3	1326	1524	1149,3	355	1896	599	1354	11	0,8	150	11,1	1,5
51	U Malého jezu-U Špačků	32	3	0,1	2	1	500	1	2	0	2	0	0	0	0	1,5
52	Mladé-Červený Dvůr	45	1690	37,6	844	846	1002,4	261	1202	227	905	7	0,8	98	10,8	1,4
53	U Špačků-za hřbitovem	72	83	1,2	36	47	1305,6	10	60	13	47	0	0	1	2,1	1,4
54	Nové Hodějovice	77	845	11	429	416	969,7	127	592	126	411	4	1	50	12,2	1,4
55	Za potokem	32	83	2,6	39	44	1128,2	11	63	9	41	1	2,4	4	9,8	1,3
56	V háječku	31	75	2,4	40	35	875	13	54	8	41	1	2,4	5	12,2	1,4
57	U Matice školské	39	3340	85,6	1498	1842	1229,6	397	2058	885	1467	12	0,8	147	10	1,6
58	U pivovaru	6	11	1,8	5	6	1200	0	9	2	7	0	0	2	28,6	1,2
59	U Malše	38	1	0	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
60	U plavské silnice	17	32	1,9	17	15	882,4	6	20	6	17	0	0	3	17,6	1,6
61	Krumlovské Předměstí	55	4089	74,3	1912	2177	1138,6	543	2552	994	1868	20	1,1	224	12	1,6
62	Nemocnice	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	U nemocnice	27	7	0,3	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
64	Rožnov-sever	99	3286	33,2	1592	1694	1064	413	2278	595	1640	13	0,8	206	12,6	1,4
65	Za lineckou trať	34	11	0,3	6	5	833,3	3	7	1	7	0	0	1	14,3	1,6
66	Rožnov-jih	91	797	8,8	409	388	948,7	109	572	116	424	7	1,7	51	12	1,4

Zdroj dat v tabulce č. 4 a tabulce č. 5: Statistický lexikon obcí České republiky 2005; Statistický lexikon obcí České republiky 1992; ČSÚ - Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj; ČSÚ - Územně analytické podklady ČSÚ; Vlastní výpočty

Poznámka: X= individuální ochrana dat

Příloha č. 1: Návrh obsahu Atlasu obyvatelstva města České Budějovice

Úvod.....	3
Administrativní členění Českých Budějovic.....	4

I. Rozmístění a vývoj obyvatelstva

Rozmístění obyvatelstva

Počet obyvatel v roce 1991.....	5
Počet obyvatel v roce 2001.....	5
Hustota zalidnění v roce 1991.....	6
Hustota zalidnění v roce 2001.....	6

Vývoj obyvatelstva

Index vývoje obyvatelstva v letech 1991 – 2001.....	7
---	---

II. Strukturní složení obyvatelstva

Struktura dle věku

Věková struktura obyvatelstva v roce 1991	8
Věková struktura obyvatelstva v roce 2001	8
Index stáří v roce 1991	9
Index stáří v roce 2001	9

Struktura dle pohlaví

Index feminity v roce 1991	10
Index feminity v roce 2001	10

Struktura dle vzdělanosti

Vzdělanostní struktura obyvatelstva v roce 1991	11
Vzdělanostní struktura obyvatelstva v roce 2001	11

Struktura dle ekonomické aktivity

Zastoupení ekonomicky aktivních v priméru v roce 1991	12
Zastoupení ekonomicky aktivních v priméru v roce 2001	12
Zastoupení ekonomicky aktivních v sekundéru v roce 1991	13
Zastoupení ekonomicky aktivních v sekundéru v roce 2001	13
Zastoupení ekonomicky aktivních v terciéru v roce 1991	14

Zastoupení ekonomicky aktivních v terciéru v roce 2001	14
Index hospodářského zatížení v roce 1991	15
Index hospodářského zatížení v roce 2001	15

III. Pohyb obyvatelstva

Přirozený pohyb obyvatelstva

Hrubá míra sňatečnosti v roce 1991	16
Hrubá míra sňatečnosti v roce 2001	16
Hrubá míra rozvodovosti v roce 1991	17
Hrubá míra rozvodovosti v roce 2001	17
Hrubá míra porodnosti v roce 1991	18
Hrubá míra porodnosti v roce 2001	18
Hrubá míra úmrtnosti v roce 1991	19
Hrubá míra úmrtnosti v roce 2001	19
Přirozený přírůstek v roce 1991	20
Přirozený přírůstek v roce 2001	20
Přistěhovalí v roce 1991	21
Přistěhovalí v roce 2001	21
Vystěhovalí v roce 1991	22
Vystěhovalí v roce 2001	22
Celkový přírůstek v roce 1991	23
Celkový přírůstek v roce 2001	23

Prostorový pohyb obyvatelstva

Zastoupení vyjíždějící do škol v roce 1991	24
Zastoupení vyjíždějící do škol v roce 2001	24
Zastoupení vyjíždějící do zaměstnání v roce 1991	25
Zastoupení vyjíždějící do zaměstnání v roce 2001	25

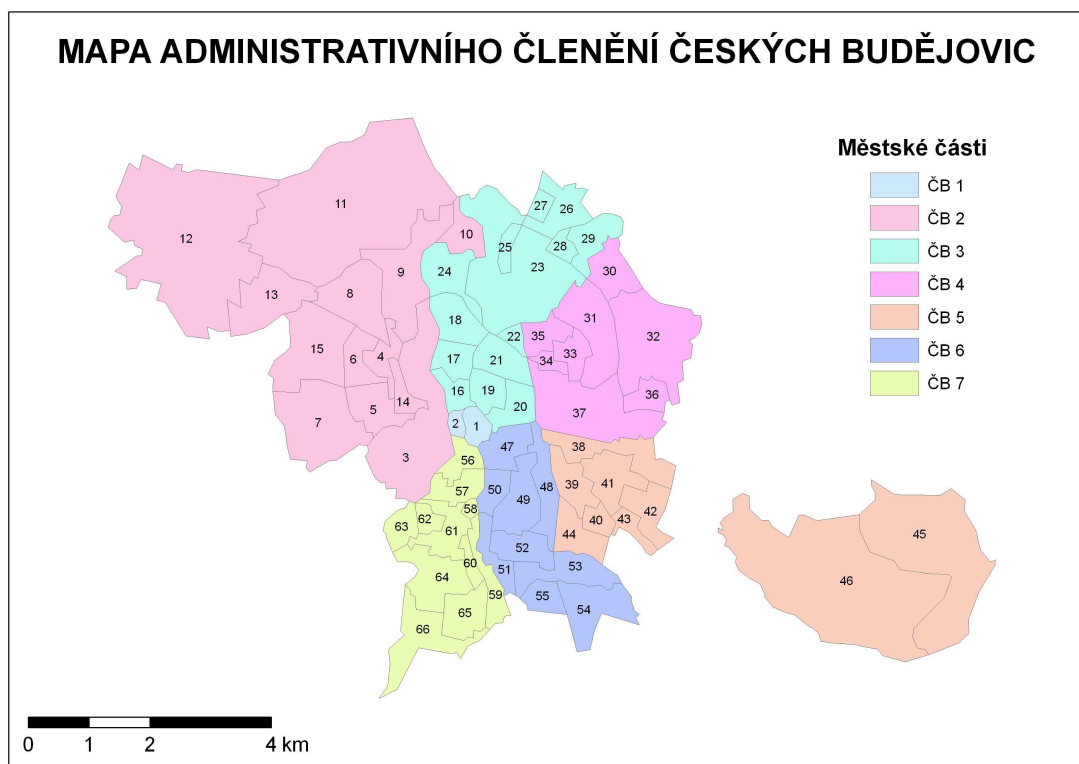
IV. Zdravotní stav obyvatelstva

Choroby

Výskyt cévních chorob v roce 1991	26
Výskyt cévních chorob v roce 2001	26
Výskyt respiračních chorob v roce 1991	27
Výskyt respiračních chorob v roce 2001	27

Výskyt novotvarů v roce 1991	28
Výskyt novotvarů v roce 2001	28
<i>Příčiny úmrtí</i>	
Struktura příčin úmrtí dle chorob v roce 1991	29
Struktura příčin úmrtí dle chorob v roce 2001	29
V. Bydlení	
<i>Struktura dle typu bydlení</i>	
Zastoupení bytů a domů v roce 1991.....	30
Zastoupení bytů a domů v roce 2001.....	30
<i>Struktura bydlení dle vlastnictví</i>	
Zastoupení obytných jednotek dle vlastnictví v roce 1991	31
Zastoupení obytných jednotek dle vlastnictví v roce 2001	31
<i>Struktura bydlení dle stáří</i>	
Zastoupení obytných jednotek dle stáří v roce 1991	32
Zastoupení obytných jednotek dle stáří v roce 2001	32
<i>Struktura bydlení dle využití</i>	
Trvale obydlené byty v roce 1991	33
Trvale obydlené byty v roce 2001	33
Trvale obydlené domy v roce 1991	34
Trvale obydlené domy v roce 2001.....	34
<i>Struktura domácností</i>	
Domácnosti dle počtu členů v roce 1991.....	35
Domácnosti dle počtu členů v roce 2001.....	35
Tabulkové přehledy uvádějící data za zkoumané území	
Seznam použitých pramenů	42
Rejstřík	43

Příloha č. 2: Atlasový list číslo 4 - Administrativní členění Českých Budějovic

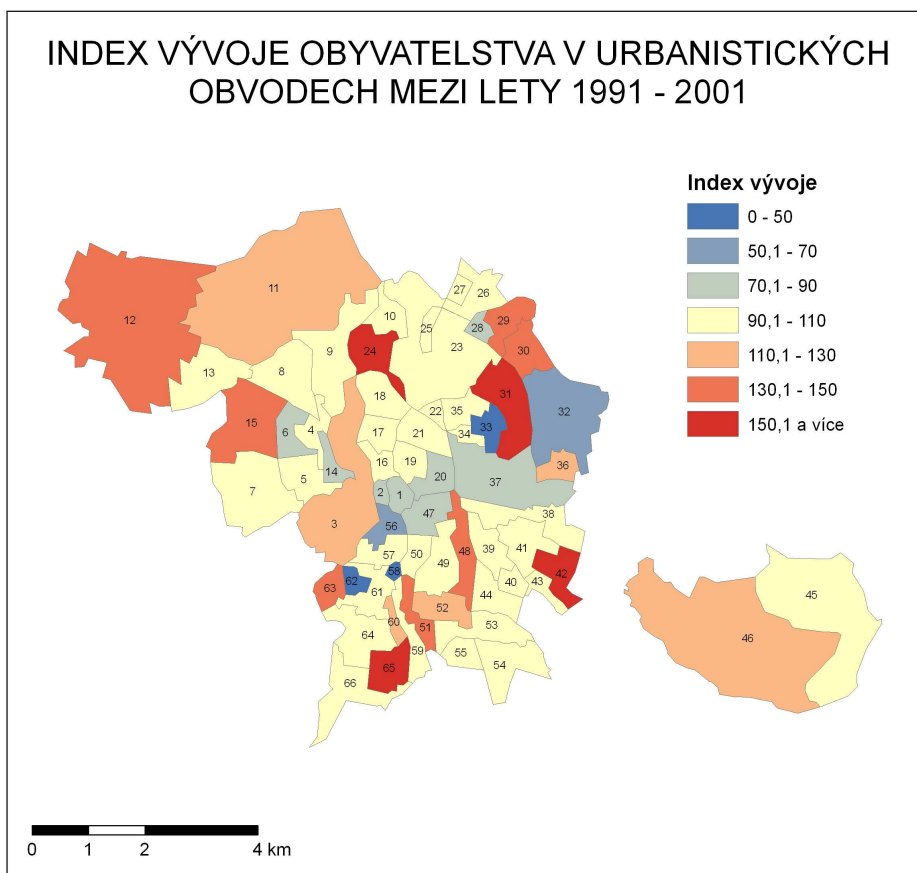
ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ

Seznam urbanistických obvodů

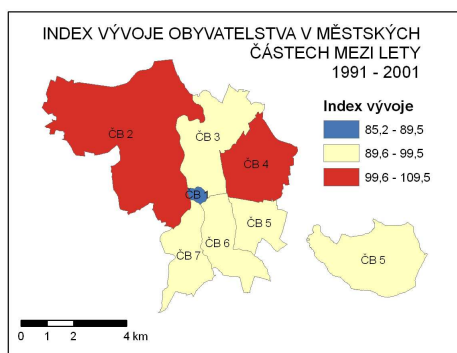
UO	Název	UO	Název
1	České Budějovice-střed	34	Husova Kolonie
2	Sokolský ostrov	35	Husova Kolonie-zahrádky
3	Stromovka	36	Nové Vráto
4	Čtyři Dvory	37	U křížku
5	Vysoká škola	38	Suché Vrbné-průmyslový obvod
6	Sídlisté Šumava	39	Pětidomí
7	Švábův Hrádek	40	U Vrbného
8	U Vávrovského rybníka	41	Suché Vrbné
9	Sídlisté Vltava	42	U Dobrovodského potoka
10	Přístav	43	Pohůrka
11	České Vrbné	44	U rybníčků
12	Haklovy Dvory	45	Kaliště
13	Zavadilka	46	Třebotovice
14	Čtyři Dvory-střed	47	Brněnské Předměstí
15	Sídlisté Máj	48	U nádraží
16	U požární zbrojnice	49	U Novohradské
17	U hřbitova	50	Havlíčková kolonie
18	Sídlisté Na pražské	51	U Malého jezu-U Špačků
19	Za poliklinikou	52	Mladé-Červený Dvůr
20	Na sadech	53	U Špačků-za hřbitovem
21	U Pekárenské	54	Nové Hodějovice
22	Zahrádky	55	Za potokem
23	U pražské silnice	56	V háječku
24	Za Voříškovým Dvorem	57	U Matice školské
25	Kněžské Dvory	58	U pivovaru
26	Nemanice	59	U Malše
27	Dolní Světlíky	60	U plavské silnice
28	Nemanický rybník	61	Krumlovské Předměstí
29	U Čertíka	62	Nemocnice
30	Světlík	63	U nemocnice
31	Za Otýlů	64	Rožnov-sever
32	Nové Vráto-průmyslový obvod	65	Za lineckou tratí
33	U Rozumova Dvora	66	Rožnov-jih

Zdroje dat:

- databáze ArcČR 500
- Hájičková, J. (2009)
- Magistrát města České Budějovice
- webové stránky ČSÚ - Registr sčítacích obvodů a budov

VÝVOJ OBYVATELSTVA

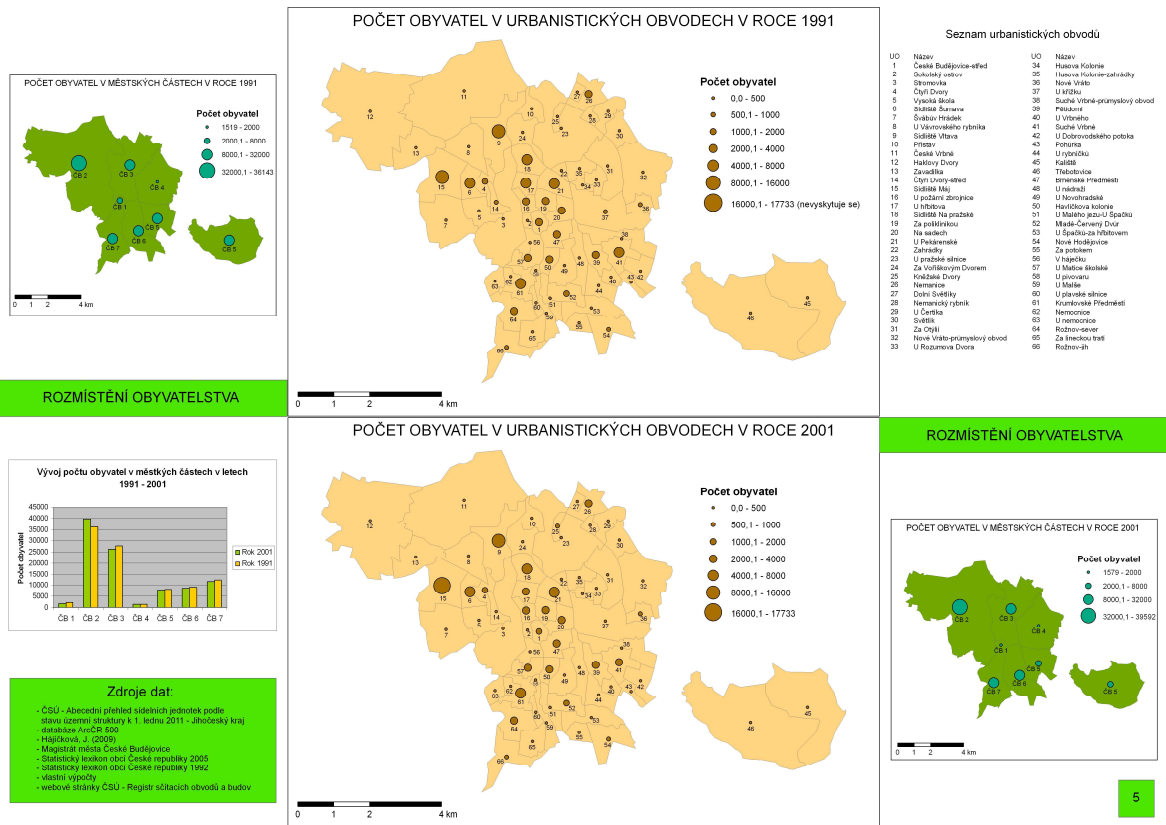

1	České Budějovice-střed	34	Husova Kolonie
2	Sokolský ostrov	35	Husova Kolonie-zahradky
3	Stromovka	36	Nové Vráto
4	Čtyři Dvory	37	U křížku
5	Vysoká škola	38	Suché Vrbné-průmyslový obvod
6	Sídlisté Sumava	39	Pětidomí
7	Švábuův Hrádek	40	U Vrbného
8	U Vávrovského rybníka	41	Suché Vrbné
9	Sídlisté Vltava	42	U Dobrovodského potoka
10	Přístav	43	Pohůrka
11	České Vrbné	44	U rybníčku
12	Haklový Dvory	45	Kalístě
13	Zavadilka	46	Třebotovice
14	Čtyři Dvory-střed	47	Brněnské Předměstí
15	Sídlisté Máj	48	U nádraží
16	U požární zbrojnice	49	U Novohradské
17	U hřbitova	50	Havlíčkova kolonie
18	Sídlisté Na pražské	51	U Malého jezu-U Špačku
19	Za poliklinikou	52	Mladé-Cervený Dvůr
20	Na sádech	53	U Špačku-za hřbitovem
21	U Pekarenské	54	Nové Hodějovice
22	Zahrádky	55	Za potokem
23	U pražské silnice	56	V háječku
24	Za Voršíkovým Dvorem	57	U Matice školské
25	Kněžské Dvory	58	U pivovaru
26	Nemanice	59	U Malše
27	Dolní Světlíky	60	U plavské silnice
28	Nemanický rybník	61	Krumlovské Předměstí
29	U Čertka	62	Nemocnice
30	Světlík	63	U nemocnice
31	Za Otýlji	64	Rožnov-sever
32	Nové Vráto-průmyslový obvod	65	Za ineckou trati
33	U Rozumova Dvora	66	Rožnov-jih

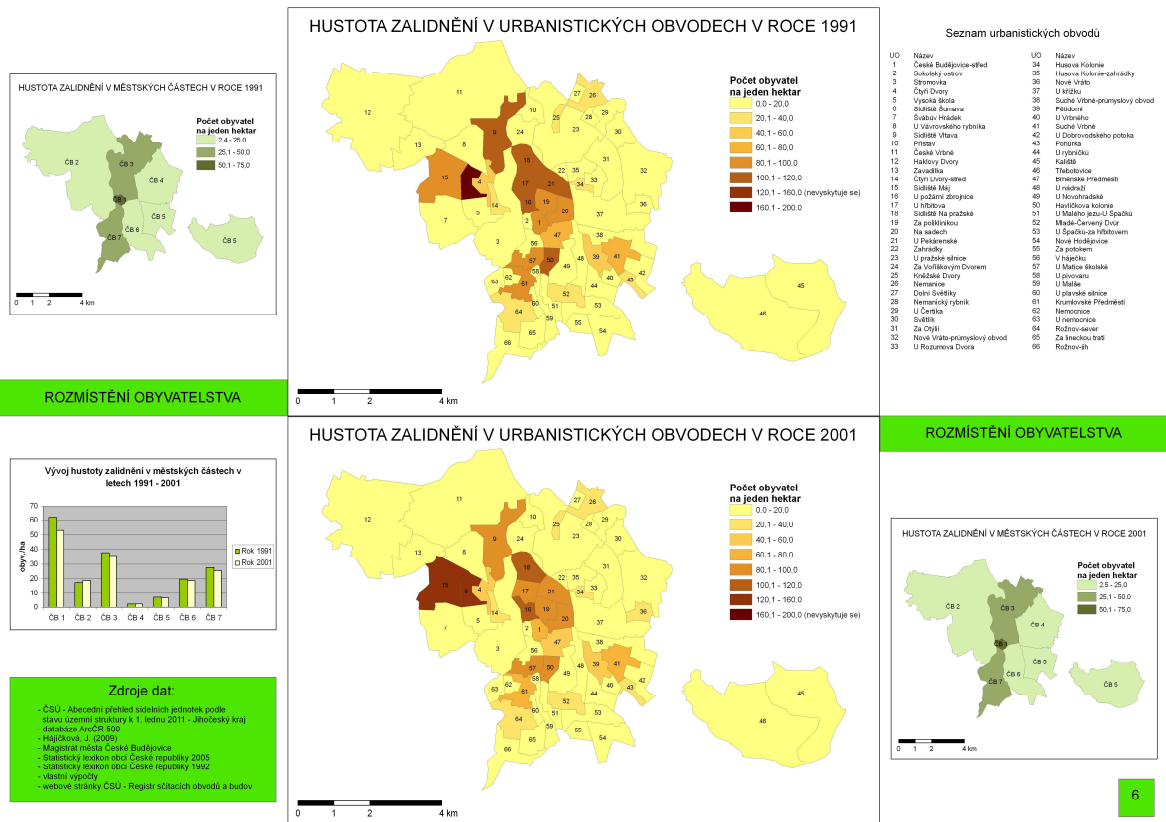
Zdroje dat:

- ČSÚ - Abecední přehled sídelních jednotek podle stavu územní struktury k 1. lednu 2011 - Jihočeský kraj
- databáze ArcČR 500
- Hájičková, J. (2009)
- Magistrát města České Budějovice
- Statistický lexikon obcí České republiky 2005
- Statistický lexikon obcí České republiky 1992
- vlastní výpočty
- webové stránky ČSÚ - Registr sčítacích obvodů a budov

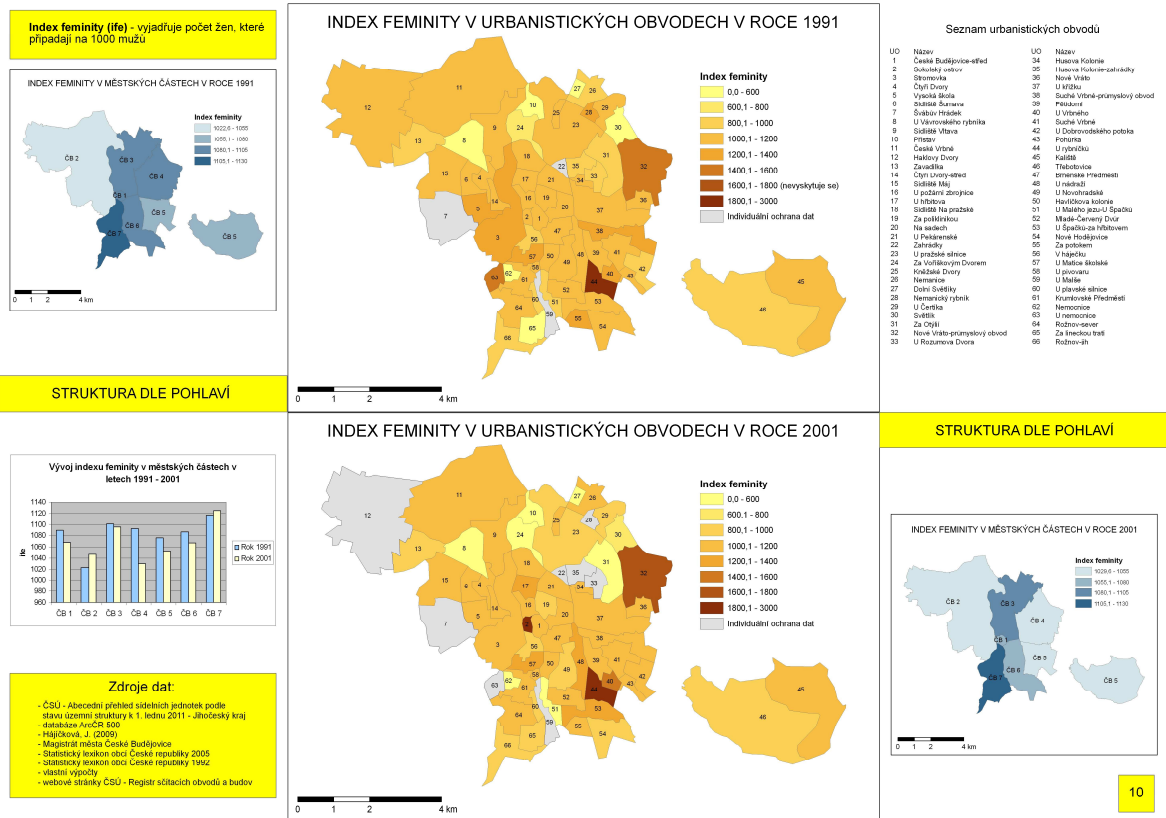
Příloha č. 4: Atlasový dvojlist číslo 5 – Rozmístění obyvatelstva – počet obyvatel

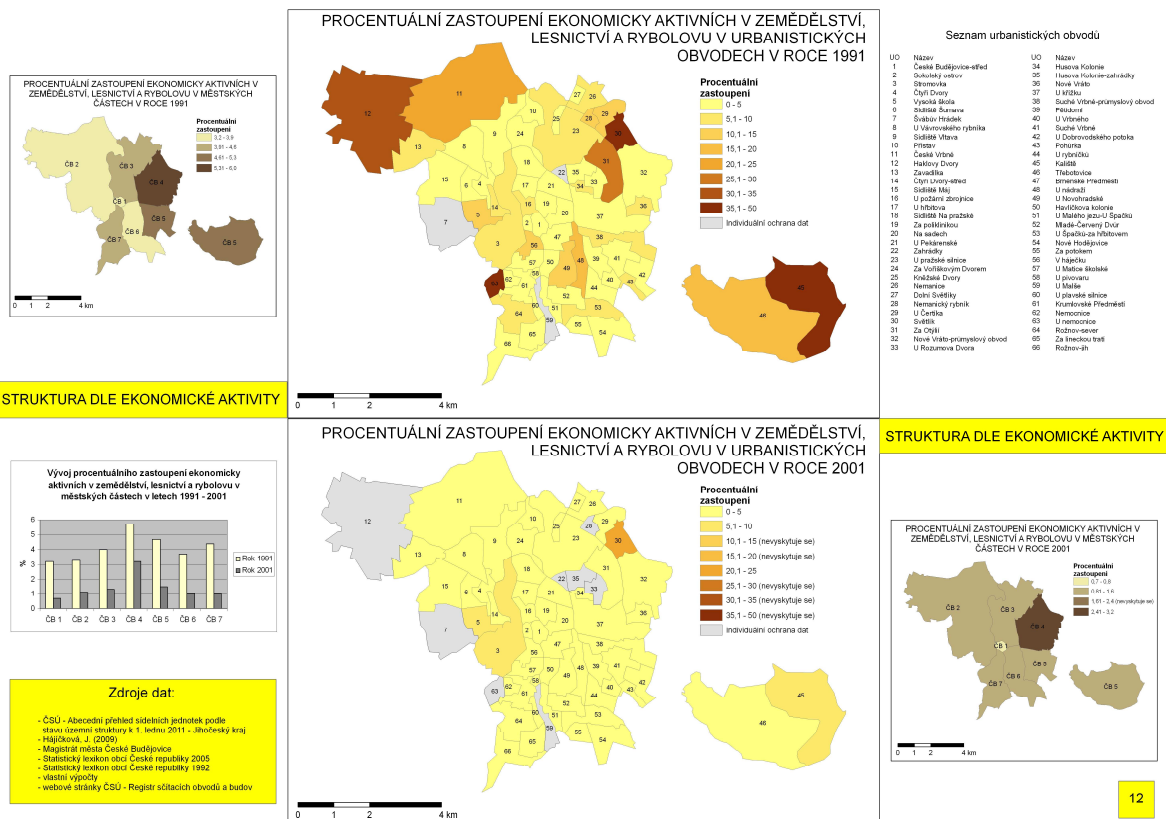
Příloha č. 5: Atlasový dvojlist číslo 6 – Rozmístění obyvatelstva – hustota zalidnění

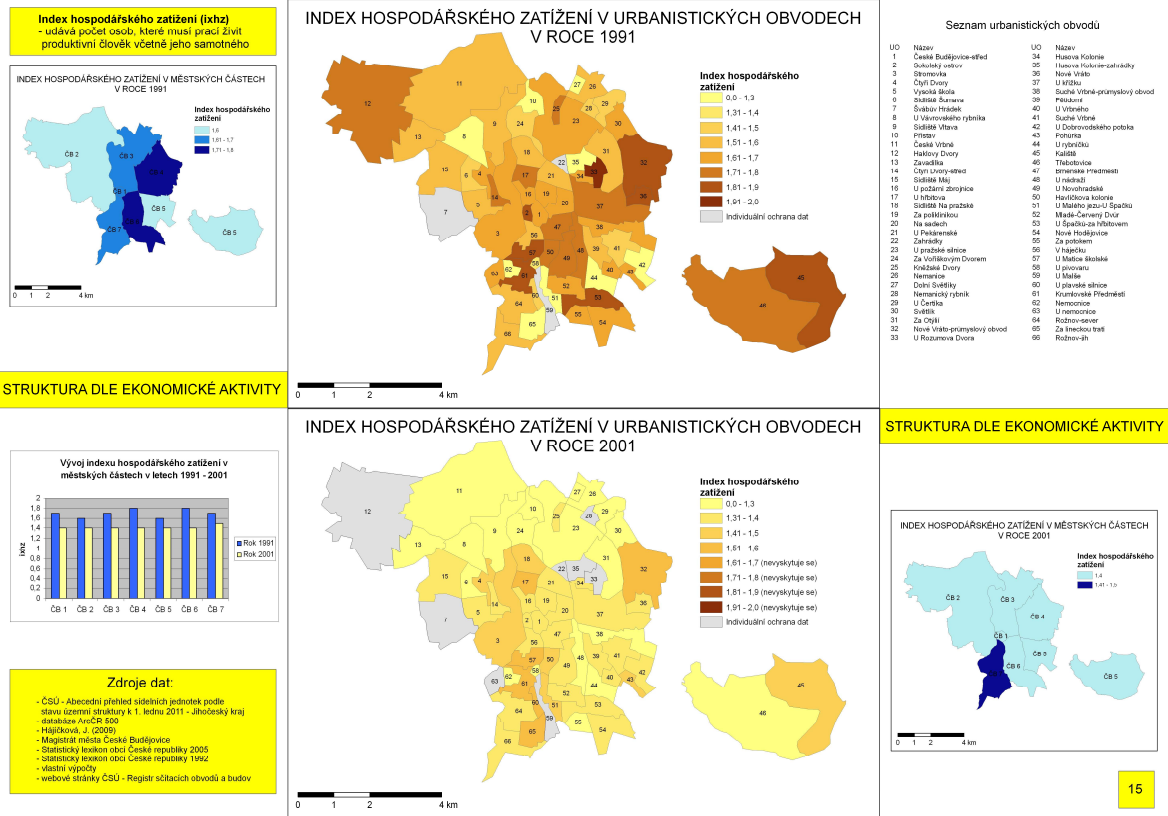
Příloha č. 6: Atlasový dvojlist číslo 10 – Struktura dle pohlaví – index feminity

Příloha č. 7: Atlasový dvojlist číslo 12 – Struktura dle ekonomické aktivity – Procentuální zastoupení ekonomicky aktivních v zemědělství, lesnictví a rybolovu

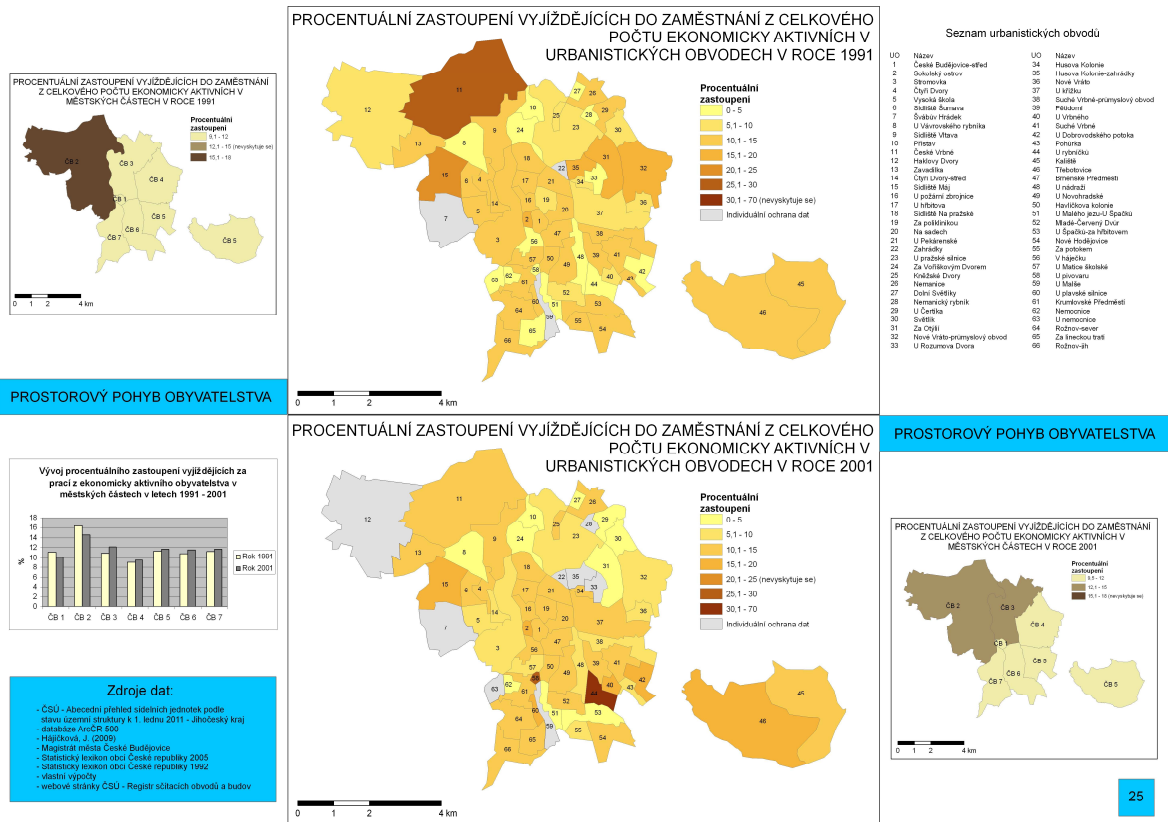

Příloha č. 8: Atlasový dvojlist číslo 15 – Struktura dle ekonomické aktivity – index hospodářského zatížení

15

Příloha č. 9: Atlasový dvojlist číslo 25 – Prostorový pohyb obyvatelstva – Procentuální zastoupení vyjíždějících do zaměstnání z celkového počtu ekonomicky aktivních

25